

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Kneževa ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 440.
Celje: Kocnova ul. 3. Telefon št. 190.
Rokopis se ne vračaja. — Oglasi po
tarifi.

JUTRO

Prijateljska pogodba med Italijo in Avstrijo Danes bo v Rimu podpisana prijateljska, spravna in razsodiščna pogodba med obema državama

Rim, 5. februarja. Včeraj popoldne je dr. Schober izročil Mussoliniju avstrijsko odlikovanje, ki naj bo znak zahvale Italiji za pomoč pri konferenci v Haagu, kar je avstrijski kancelar posebej naglasil.

Obenem z odlikovanjem je dr. Schober izročil Mussoliniju tudi izvod tako znanega »črnega rokopisa«, ki je mo- litvena knjižica vojvode Galeazza Sforze. Rokopis izhaja iz 15. stoletja in je pisan s črnilom neznane setavine. Ker črnilo razjeda pergament, je avstrijska državna tiskarna napravila posnetek dragocene knjige ter je en izvod nje dobil v dar Mussolini.

Po podelitvi odlikovanja se je Schober dalje časa razgovarjal z Mussolini- jem in sta v teku razgovora določila, da se bo 6. t. m. vršilo obojestransko podpisovanje prijateljske in razsodiščne pogodbe med Avstrijo in Italijo.

Pred razgovorom z Mussolinijem je dr. Schober počastil s svojim obiskom umrlega ministra Bianchija, kar komentirajo italijanski listi kot pijetno pozornost. Na krsto pokojnika je avstrijski kancelar položil tudi lep venec.

Zvečer se je v operi vršila gala- predstava v počast kancelarju. Igrali so Verdijevo opero »Falstaff«. Dr. Scho- bra je ves čas spremljal avstrijski po- slanik pri Kvirinalu in Vatikanu Egger. Kolikor je zdaj določeno, bo doktor Schober po izvršenih poslih v Kvirina- lu sprejet tudi v avdienci pri papežu Piju XI. Sprejem se bo bržčas vršil v »oboto«.

Izjava dr. Schobra

Rim, 5. februarja s. Avstrijski zvezni kancelar je v razgovoru z urednikom lista »Popolo di Roma« izjavil med drugim naslednje: v desetih letih od ustanovitve avstrijske republike so Avstriji prinesli do- kaz, da so sosednji narod, do katerega se more imeti zaupanje, kar smatrajo blago- stanje svojih sosedov in splošni mir za po- treben pogoj za svoj napredek. V prihod- nih mesecih bomo morali napeti vse sile, da odstranimo naše sedanje slabo gospo- darsko stanje. Kancelar dr. Schober je končal z besedami, da bo prijateljsvo, ki ga Italija izkazuje Avstriji na tem težkem potu, za Avstrijo največje koristi.

Poljski list o posetu dr. Schobra

Varšava, 5. febr. M. Povodom potova- nja avstrijskega zveznega kancelarja dr. Schobra v Italijo, objavlja varšavski »Kur- jer Codzenny« obširno poročilo svojega

Nesoglasje med angleškima zbornicama

Poslanska zbornica se je odločno zavarovala zoper vme- ševanje lordov — Zakon o brezposelnosti je bil sprejet po kompromisu

London, 5. februarja. AA. Malo po polnoči je spodnja zbornica brez gla- sovavanja odobrila vladne predloge za kompromis z lordsko zbornico v vpra- šanju zakonskega načrta za zavarova- nje proti brezposelnosti. Splošno se smatra, da bo lordska zbornica spreje- la ta kompromis in na ta način omogo- čila izvedbo tega zakonskega načrta. Vlada je na včerajšnjem sestanku de- lavske parlamentarne skupine predla- gala, naj se sprejmejo predlogi gornje zbornice in določijo veljavnost zakona za zavarovanje proti brezposelnosti na tri leta.

Pri utemeljevanju vladnega predloga je ministrski predsednik Macdonald iz- javil, da pomenja izpreminjevalni pred-

dunajskega poročevalca, ki pravi med dru- gim: Vsi dunajski listi izvzemši socialistič- nih, so italofilsko razpoloženi. Podčrtati je treba, da se je vpliv Italije v Avstriji v zadnjem času celo ojačil in docela porinil v ozadje francoski prestiž. Politične posledice in vpliv tega preokreta na položaj v Srednji Evropi, se še ne da preceniti. Vse- kakor je značilno, da je potoval dr. Scho- ber v Rim z znanjem in pristankom Nem- čije. Predno je krenil v Rim, se je informiral v Berlinu, kakšno stališče bo zavze- la k temu Nemčija. Nemški krogi nagla- šajo, da bo zблиžanje med Avstrijo in Ita- lijo dovedo tudi do izboljšanj odnošajev med Italijo in Nemčijo.

Budimpešta, 5. februarja, s. Pod na- slovom »Schober v Rimu« objavlja »Pesten Lloyd« članek italijanskega se- natorja Benedetta Cirnenija, ki pravi, da je zelo verjetno, da se bodo razgo- vori preselili v upravne na politično polje. S stališča napredka obeh narod- ov in evropskega miru je potrebno, da živita Italija in Avstrija v najboljših političnih odnošajih.

Svobodna luka v Trstu

Dunaj, 5. februarja. AA. Listi ponatisku- jejo poročilo rimskega dopisnika »Berliner Tageblatt« o pogajanjih med avstrijskim zveznim kancelarjem Schoberom in predse- dnikom italijanske vlade Mussolinijem. V smislu teh pogajanj naj bi se Avstriji od- stopila svobodna cona v Trstu. Rimski do- pisnik »Berliner Tageblatt« smatra v tej zadevi Trst za najprirodnejše gospodarsko izhodišče Avstrije. Nocojšnje izdaje »Neue Freie Presse« smatra, da ne gre za svobod- no luko, ker je v Trstu že svobodna cona, kjer so razne države zgradile svoje depoje.

Pogreb ministra Bianchija

Rim, 5. februarja. s. Z velikim pompom se je danes popoldne vršil pogreb ministra Bianchija. Na vseh javnih in občinskih po- slopih so danes dopoldne razobesili ita- lijanske trikolore na poldrog. Rimski fašizem je zbral vse svoje sile ter jih v vojaških oddelkih uvrstil v svečani sprevod. Pogre- ba so se udeležile delegacije vseh oddelkov vojske in mornarice. Ta krsto sta najprej ko- rakala dva zastopnika kralja, katerima sta sledila Mussolini in na drugi strani nato avstrijski zvezni kancelar Schober. Njega so prišli zastopniki zbornice in senata. Člani vlade in vrhovnega fašističnega sveta. Spre- vod je šel med špalirjem čet, za katerim se je zbrala velika množica. Na trgu pred kolodvorom je zaklical Mussolini po fašistič- nem običaju ime pokojnega, nakar so na- vzeli fašisti odgovorili z besedo: Presente. Delegacije najvišjih fašističnih oblasti so nato krsto sprejele v rojstni kraj pokoj- nega ministra v Kalabriji.

log lordске zbornice vmeševanje v pri- vilegije spodnje zbornice, ki je edina merodajna izjaviti, koliko denarja se sme izdati. V imenu konservativne stranke se je Winston Churchill pridru- žil izvajanjem ministrskega predse- dnika. Pri tem je pa izjavil, da ima lord- ska zbornica v smislu parlamentarne uredbe pravico posredovanja v sličnih primerih.

V imenu liberalne stranke je Herbert Samuel izjavil, da bodo liberalci vedno branili pravice spodnje zbornice. V tem primeru je pa spor tako malenkost, da bi bilo škoda žrtvovati celotni zakon glede zavarovanja proti brezposel- nosti.

siranini državami. 2. Ustanovitev agrarnega fonda za ureditev optantskih sporov. 3. Ustanovitev fonda za vse druge izdatke. 4. Sestava definitivne pogodbe glede ureditve madžarskih re- paracij in likvidacije preteklosti.

Madžarska pravoslavna cerkev

Sofija, 5. februarja. AA. »Zora« poroča, da se pripravila v bolgarskem ministrstvu za zunanje zadeve diplomatski korak v svrhu preprečitve namere bolgarskega sinoda, ki boče podpreti samostojno madžarsko pravoslavno cerkev. Ma- džarska vlada bi s tem rada raznorodila one pravoslavne Srbe, ki žive na madžarskem ozem- lju. V to svrhu hoče ustanoviti samostojno pravo- slavno cerkev s podporo bolgarskega sinoda.

POPOLN USPEH V SOFIJI Danes bo zadnji sestanek sofijske konference — V vseh vprašanih je dosežen sporazum — Odmev v Grčiji

Sofija, 5. februarja. AA. Bolgarska agencija javlja: Na današnji seji meša- ne jugoslovnsko-bolgarske komisije je bila zaključena diskusija o vseh vpra- šanjih, ki so bila na dnevnem redu. Do- sežen je bil popoln sporazum. Jutri bo podpisan izgotovljeni protokol.

Beograd, 5. februarja. AA. Pogajanja v Sofiji med našo in bolgarsko delega- cijo o zaključitvi koncencije glede likvi- dacije dvolastniških posestev in o vzdr- ževanju reda in mira na meji, so bila danes zaključena.

Jutri bo podpisan zadnji protokol na- kar bosta obe delegaciji priobčili skupni komunike o doseženem sporazumu v teh vprašanih.

Beograd, 5. febr. M. Po vesteh iz So- fije se bosta jutri sestali jugoslovnska in bolgarska delegacija k zaključni seji, na kateri bodo podpisani protokoli o vseh doseženih sporazumih. Obenem bo sestavljen skupen komunike, v katerem bo opisano delo mešane komisije in po- drobnejše navedeni doseženi sporazumi nanašajoč se na likvidacijo dvolastniških posestev, na ureditev obmejnega pro- meta in na ukrepe za varstvo reda in

miru na meji. Protokoli bodo nato pred- loženi jugoslovnski in bolgarski vladi v svrhu ratifikacije, nakar bodo skupno s pirotskimi protokoli takoj uveljavljeni.

Beograd, 5. febr. M. Grški list »Elef- teron Vima« piše o zблиžanju med Bol- garijo in Jugoslavijo ter pozdravlja spo- razum, ki vodi k pacifikaciji Balkana in ojačanju mira. Grčija se raduje vsake- mu sporazumu, prav posebej pa še spo- razumu med balkanskimi državami, ki jih veže toliko skupnih interesov. Poli- tika sporazumevanja je popolnoma v duhu grške zunanje politike in upati je, pravi list, da bo tako polagoma ven- darle prišlo do balkanskega Locarna, ki bi nudil najboljše garancije mirnega in prijateljskega sožitja med balkanskimi sosedi.

Bolgari in uvoz naše pše- nice

Sofija, 5. februarja r. Na inicijativo polje- delskega ministra Hristova in pod njegovim predsedstvom se je vršila včeraj konferen- ca, ki se je bavila z vprašanjem uvoza ži- viš iz Jugoslavije. Konference so se udele-

žali zastopniki ministrstva trgovine, prome- ta, poljedelstva, gospodarskih organizacij, vinogradnikov itd. Debatu je bila zelo ob- širna, vendar pa so bili nazorji dokaj raz- lični. Trgovci in mlinarji zahtevajo, da se prepove vsak uvoz žita in moke iz Jugos- lavije. Drugi zopet so predlagali povišanje carine, dočim so tretji dokazovali, da uvoz žita in drugih živil iz Jugoslavije ni v škodo domačih producentov, ker jim omogoča ce- nejšo nabavo živil, ki jih morajo zaradi ne- zadostnega domačega pridelka na vsak na- čin kupovati. Minister Hristov je končno iz- javil, da bo pri definitivnem reševanju te- ga vprašanja v ministrskem svetu upoštevati staviene predloge.

»Utro« objavlja v zvezi s tem razgovor z ministrskim predsednikom Ljapčevom, ki je odločno proti prepovedi uvoza in proti po- višanju uvozne carine. Cene bolgarskega žita so danes tako visoke, kakor nikdar do- sedaj. Kdor ima pšenico za prodajo, jo lahko proda brez vsake izgube. Končno je izjavil, da se ministrski svet sploh ne bo bavil s tem vprašanjem, pač pa bo on sam tekem tega tedna odgovoril v Narodnem sobra- nju na vse predloge in kritike, nanašajoče se na uvoz žita iz Jugoslavije.

Socijalna demokracija in Jugoslavija

Zanimiv članek Hermana Wendla v švicarskem listu — Socijalisti odklanjajo partikularizem

Bern, 5. februarja r. V tukajšnjem listu »Berliner Tagblatt« objavlja znani nemški publicist Hermann Wendel daljši članek o stališču socialne demokracije do Jugoslavi- je. V članku se bavi tudi z akcijo Hrvat- skih emigrantov ter piše med drugim:

»Če bi se pravi socialist postavili na sta- lišče hrvatskih emigrantov v Avstriji ali makedonskih emigrantov v Bolgariji, bi bil docela na napačni poti. Socialna demokraci- ja ni in ne bo negirala Jugoslavije, kakor delajo to omenjeni emigranti. Če se gotovi krogi sklicujejo na generala Sarkotiča, češ da je hrvatskega porekla, le treba pač pri tem pomisliti, da je general Sarkotič rodom res Hrvat, toda v prvi vrsti c. in k. ge- neral, ki še danes misli, čuti in govori kot c. in k. general ter po vsej sili deli Jugoslo- vovne na Hrvate, Slavonce, Dalmatince, Bosance, Kranjce, Črnogorce itd. in vidi samo v tem roštev in srečo prevzvišene- ga habsburškega doma. Toda pustimo mriče. Za nas je važno le to, kakšno stališče zav- zema k temu problemu socialna demokra- cija.«

V zvezi s tem opozarja g. Wendel na znano »tivolsko resolucijo«, ki jo je sprejela jugoslovnska demokracija pred 20 leti v Ljubljani. »Ta važni dokument dokazuje, da je socialna demokracija že leta 1909 sma- trala Srbe, Hrvate, Slovence in Bolgare tu- di v političnem pogledu za enoten jugoslo- vnski narod. Zaradi tega je takratna soci-

alna demokracija izdala parolo: popolno narodno edinstvo vseh južnih Slovanov brez razlike imena, vere, pisave in narečja. Prav posebno je bila takrat naglašena po- treba ustvaritve enotnega jezika in pisave. Na »tivolskem kongresu« je bila začetna smer, po kateri se je ravnala jugoslovnska socialna demokracija pred vojno in po vojni. Ob vsaki priliki se je izkazala socialna demokracija za pobornico integralnega ju- goslovenstva. Jugoslovnska socialna de- mokracija gleda na hrvatski separatizem z enako neprikritim obojavanjem, kakor nem- ška na bavorski partikularizem. Pripoved- ke hrvatskih separatistov o tisočletni samo- stojnosti ali bolj rečeno fevdalnosti in več- no naglašanje zgodovinskih mej, ki nimajo nikake zveze z naravnimi mejami, se zde pravemu socialistu kakor prašna romantika, da ne rečem zlobna reakcija.«

Hermann Wendel končuje svoj članek: »Dočim gredo moskovski učenci roko v roki z najboljšimi nazadnjaškimi in odvrtnimi se- paratizmom in celo prelivajo solze nad »anektiranim črnogorskim narodom«, vztra- za soc. dem. na jugoslov. narod. edinstvu. ki ga smatra za temeljni kamen in garancijo svobode in mira na Balkanu. Kakor je slo- nela nekoč moč Habsburžanov na hriška- nju južnih Slovanov in njih cepitvi, tako bi tudi dandanes vsak razdor in cepitev črpal le vodo na mlino Mussolinijeve ekspanzivne politike.«

Zopet neuspele intrige fašističnih listov

Izmišljene vesti o nekakih skrivnostih v naših vojašni- cah — Točna švicarska sodba

Beograd, 5. februarja r. Današnja »Po- litika« piše:

»G. Luigi Morandi, dopisnik »Corriere della Sera« v Beogradu, poroča svojemu listu popolnoma izmišljeno vest, da jugo- slovnski vojniki ne smejo zapustiti vojaš- nice, da ne bi prišli v stike z narodom. Ta prepoved je baje izdana zaradi tega, da bi narod ničesar ne izvedel o vojaških pri- pravah. Italijanski novinar je dal svojemu listu to informacijo samo zato, da bi mogel reči, da znači tako postopanje jugoslo- vnskih vojaških oblasti pripravo na vojni- no. Te italijanske fašistične alarmantne vesti niti ni potrebno posebej demantirati, ker vé vsak tujec, ki potuje skozi našo državo, kako velika je ta laž ter se lahko na lcu mesta prepriča, da so naši vojniki povsod v stalnem stiku s prebivalstvom.«

Drugi italijanski listi poročajo istočasno

Burne okrajne volitve v Rumuniji

Bukarešta, 5. februarja s. Po vsej de- želi so se danes vršile volitve v okrajne zastope. Kakor volilna agitacija, so tudi volitve potekle precej burno. Tako je v okraju Vaciul napadla skupina liberalcev nekaj narodnih znanstov ter jih težko ra- nila. V Buceu je pristala liberalne stranke oddal proti skupini narodnih znanstov več revolverjskih strelcev. En narodni znanst je bil ubit, dva pa sta bila težko ranjena. Izid volitev bo najbrž znan jutri. V Buka- rešti sami zanimanje za volitve ni bilo baš veliko. Vladi prijazni listi pondarjajo, da

oposicija ni predložila nobenih pritožb gle- de vmešavanja upravnega aparata v vo- lilno agitacijo.

Nemčija sprejela haški sporazum

Berlin, 5. februarja. s. V državnem zboru je bil danes z 48 glas. proti glasovanju Turin- gije, Vzhodne Prusije, Pomorjanske, Bran- denburga in Dolnje Šlesije sprejet haški do- govor. 12 delegatov iz Bavarske, Meklen- burške in Scherwina se je vzdrževalo gla- sovovanja.

Kraljica v Rumuniji

Beograd, 5. februarja. AA. Danes ob 10. dopoldne je odpotovala Nl. Vel. kraljica Marija v Rumunijo.

Delo na novem uradniškem zakonu

Beograd, 5. februarja. AA. Danes ob 16. je bila pod predsedstvom dr. Ninka Perića v dvorani vrhovnega zakonodajnega sveta seja komisije za novi na- črt zakona o uradnikih. Na seji so bila pretresena temeljna načela, po katerih bo načrt izdelan ter podrobnosti delov- nega programa za sprejetje tega za- kona.

Sokolske konference v Pragi

Beograd, 5. februarja, r. V zvezi s poročali o konferenci, ki se je vršila med predstavniki češkega Sokolstva in de- legatom Sokola kraljevine Jugoslavije v Pragi, poroča današnja »Politika«: »V nedeljo je prispel v Prago g. Paunko- vić. Dva dni je privatno konferiral z uglednimi voditelji češkoslovaškega Sokola. V ponedeljek zvečer se je vršila seja širšega starestinstva, na kateri se je razpravljalo o vstopu Sokola kralje- vine Jugoslavije v vseslovnski sokol- ski savez in o udeležbi na sokolskem zletu v Beogradu. V dolgi in zelo te- meljiti debati se je razpravljalo o raz- merah Sokola v Jugoslaviji ter o iskrenem prijatelstvu in brataski čustvih med Jugoslovenci in Čehi. Končno je bil izvoljen ožji odbor, ki bo definitivno sklepal o načinu udeležbe na sokolskem zletu v Beogradu. Delegatom vseslo- vnske sokolske zveze je bila dana di- rektiva, naj podpirajo sprejem Sokola kraljevine Jugoslavije v zvezo. Ožji odbor, ki je bil izvoljen, tvorijo pod- starosta Stepanek, univ. prof. dr. Weig- ner in dr. Krovak. Podstarosta SKJ Paunković bo ostal v Pragi do končne rešitve tega vprašanja.«

Savski ban v Varaždinu

Zagreb, 5. februarja. n. Na svojem po- tovanju po Zagorju je prišel danes dopoldne ban savaške banovine dr. Silović v Varaž- din. Tu so ga sprejeli mestni župan in ob- činski odborniki v mestni posvetovalnici, pred poslopjem posvetovalnice pa se je zbralo mnogo ljudstva. Pri vstopu v zgrad- bo je pozdravila bana neka gimnazijka. Dr. Silović je nato nagovoril ljudi s kratkim govorom. Po svečani seji občinske uprave, na kateri je bil volitranih 50.000 Din za spomenik kralju Petru v Zagrebu, se je vr- šil banket. Jutri jutraj odpotuje ban dr. Si- lović v Čakovce.

Imenovanja v sodni službi

Beograd, 5. februarja. AA. Z ukazom Nl. Vel. kralja sta bila na predlog ministra pravde postavljena: za sodnika v 6-I pri sreskem sodišču v Prelozu g. Franjo Škar, sodni pripravnik v 9-I doslej pri sre- skem sodišču v Novi Kaniži; za sodnika v 5-I pri ekspozituri okrožnega sodišča v Ča- kovcu g. Dragotin Cesarec, doslej pri sre- skem sodišču v Prelozu.

Iz šumarske službe

Beograd, 5. februarja. AA. Premesteni so: za višjega šumarskega svetnika pri banski upravi moravske banovine v Nišu v 5-I šumarski nad- svetnik mariborske obasti Franc Lampe, za šu- marskega svetnika šumске uprave na Bledu g. Alojzij Rus, šumarski svetnik pri šumski upravi v Bohinjski District.

Schober v Rimu

Malo je bilo pravih diplomatskih po-
govorav avstrijskih državnikov v povi-
mobi. Avstrija je imela majhne, to
se pravi vsakdanje brige za svoj ob-
sto, za gospodarsko obstojnost, očuva-
nje domače industrije, ki je tako re-
koč čez noč izgubila svoj trg tako za
izdelke kot za sirovine, in končno brigo
za finančno pomoč v inozemstvu. Te
skrbni so domala popolnoma absorbirale
pozornost avstrijskega državnega
vodstva. V vnanji politiki je bilo spričo
tega v Avstriji zelo malo čuti, ako ra-
čunamo k vnanjopolitičnemu prizade-
vanju ono, kar v internacionalnih od-
nosih ni neposredno vezano z regi-
onalnimi gospodarskimi problemi in
njih reševanjem. Na Dunaju so smatra-
li, da jim je gola obstojnost prvo vpra-
šanje, vse ostalo pa da je treba odlo-
žiti na boljše čase.

Ta rezerviranost je bila očividno
prav modra in dobro prevladarja tak-
tika, ki se je zares obnesla. Avstrija se
je skrbno izogibala vsemu, kar bi jo
moglo dovesti v navzkrižje bodisi z od-
ločujočo zapadno Evropo ali pa z nje-
nimi neposrednimi sosedi.

Podoba je, da stopa Avstrija v naj-
novejši dobi iz svoje desetletne rezerve-
ranosti. Sicer se ne dajo za to na-
vesti zadostni konkretni argumenti, ali
nekaterih momentov ni mogoče prezre-
ti. V krogih heimwehrovske organizacije
se je tekom zadnjega leta ponovno
postavljala zahteva po aktivni vnanji
politiki. Pri tem je značilno, da je tež-
nja po združitvi z Nemčijo stopala v
ozadje, namesto tega pa se je polago-
mo uveljavljalo stremiljenje po naslo-
nitvi na vodilno sosedno velesilo, do
katere sicer v Avstriji niso gojili sim-
patij. Jasno se razvidi, da so heimweh-
rovci pri tem upoštevali praktične raz-
mere, to se pravi, odložili so iz politi-
čnega programa zahteve, ki so se zde-
le, vsaj za sedanjost neizvedljive, za-
to pa sprejeli sicer nesimpatične točke,
ako so obetale koristi v trenutni situ-
aciji.

Pristaviti pa je treba, da niti vsa
Heimwehr ni odobravala take vnanje-

politične smeri. Posebno odločno pa se
je zoperstavil socialistični tabor. V
javni diskusiji, ki se je vnela okrog te-
ga vprašanja, se je z velikim povdar-
kom imenovala tudi Jugoslavija kot
faktor, ki ga je treba v vseh vnanje-
političnih računih v največji meri upo-
števati.

Od onih diskusij je poteklo nekaj ted-
nov ali mesecev relativnega zatišja.
Sedaj pa je Schober, šef avstrijske vla-
de, odpotoval v Rim na diplomatski
poset in s seboj ponesel najvišja odli-
kovanja za vrhovne predstavnike ita-
lijske države. Samo od sebe se vsilju-
je vprašanje, ali naj to pomeni reali-
zacijo onih teženj po aktivnejši vnanji
politiki v določeni smeri, ali pa je samo
normalen diplomatski akt, kakor je obi-
čajen med sosednimi državami.

Schober ima v načrtu potovanja tu-
di v druge sosedne države, ne le v Ita-
lijo. V Rimu sklene, — tako se vsaj na-
poveduje, — dasi nekoliko nedoločno —
razsodiščno pogodbo, kakor so v so-
dobni Evropi tako rekoč v modi. Zato
more ta dogodek pomeniti zares samo
normalen akt mednarodnih diplomati-
skih odnošajev. To tembolj, ker se na
Dunaju prav dobro zavedajo, da so v
svojem gospodarskem življenju prav
bistveno vezani na vse svoje sosedne, ne
le na enega, in da morajo s tem dej-
stvom računati in prvi vrsti tudi diplo-
matije. In sedanjí šef avstrijske vlade je
znan kot praktičen, naveden, nad vse
realen mož in državnik.

Da imajo tudi na Dunaju zavest, ka-
ko previdno je treba postopati pri ob-
novitvi vnanjopolitične aktivnosti, se
najboljše razvidi iz dejstva, kako se že
sedaj naglašajo, da se šef avstrijske vla-
de na svojem povratku iz Rima ustavi
na jugoslovenski meji ob otvoritvi rad-
gonskega mostu. Enako povdarjajo vsi
avstrijski komentatorji, da hoče Avstrija
ne le obnoviti, temveč še poglobiti pri-
jateljske odnose z vsemi sosednimi
državami in da je kancelarjeva pot v
Rim, v rezidenco največji sosedne, le en
korak naprej v tej smeri.

Še enkrat: maksimirane trošarine!

Iz nedeljskega članka spoštovanega pri-
ateljca g. Lovra Petovarja o maksimiranih
trošarinah bi bilo razbrati, da so bile v
Ljubljani trošarine na vino do 31. decembra
1929 višje od predvojnih, kar je imelo za
posledico zmanjšanje konsuma in škodo, ki
jo vsled tega trpi slovensko vinogradništvo.
Da bo popolnoma jasno razmerje med pred-
vojnimi in sedanjo trošarino na vino, ter
osvetljen vpliv trošarin na konsum, naj
ugotovim to-le:

Do 15. aprila 1929 je znašala trošarina na
vino v Ljubljani 3,50 Din in sicer občinska
2,50 Din, državna 0,35 Din in oblastna 0,65
Din. Od 15. aprila 1929 dalje je znašala tro-
šarina na vino 4 Din in sicer občinska 2,50,
državna 1 Din in oblastna 0,50 Din. Od 1.
januarja 1930 pa znaša maksimirana tro-
šarina 2,50 in sicer občinska 1 Din, državna
1 Din, banovinska 0,50 Din. Maksimiranje
ima torej za posledico, da se je državna
in banska trošarina zvišala za 0,50 Din, ob-
činska trošarina pa znižala za 1,50 Din v
primeri s stanjem do 15. aprila 1929.

Leta 1914, je znašala mestna, državna in
deželna trošarina na vino 26 vinarjev od
litra, kar bi dalo pomnoženo z indeksom šte-
vilko za vino 16, današnjaja 4,16 Din, torej
trošarino, ki je bila enaka trošarini iz leta
1929 (4 Din) in mnogo višja od trošarine,
ki je stopila pravkar v veljavo (2,50 Din).

Maksimiranje trošarin ima torej neizpo-
bitno za posledico, da je od 1. januarja
1930 naprej trošarina na vino skoraj še
enkrat nižja kot pred vojno (in ne približno
enaka kot trdi g. Petovar), da ne dosega
niti zlate paritete (1:10) in da je maksimi-
ranje trošarine na vino dalo državi 0,50 Din
od litra več dohodkov, ljubljanski mestni
občini pa 1,50 Din od litra manj dohodkov.

Gospod Petovar je mnenja, da bo vsled
znižanja trošarine na vino za 1,50 Din kon-
sum mnogo večji. Še vedno sem mnenja,
da se ne bo prav nič zvišal konsum vina
vsled sedanje znižanja trošarine, v kolik-
or ne pride porast konsuma na račun nor-
malnega porasta prebivalstva. Kajti: leta
1910 je bilo v Ljubljani 46.726 prebivalcev,
leta 1929 pa 57.246. Porast prebivalstva
znaša 23%. Vina je bilo leta 1913 v Ljub-
ljani uvoženega 1.673.563 litrov, leta 1929
pa 2.790.293 litrov. Porast konsuma znaša
torej 67%, v primeri s porastom prebiva-
lstva za 44% več.

Iz navedenih podatkov je zopet neizpo-
bitno dokazano, da se je konsum vina v
primeri s porastom prebivalstva zvišal še
za enkrat toliko in to ne glede na trošari-
no, ki tudi v prihodnje ne bo imela vpliva
na konsum. Če akceptiramo tezo g. Petovar-
ja, da je trošarina danes večja od predvoj-
ne, potem bi moral celo trditi, da je kon-
sum vina tembolj raste, čim višja je bila
trošarina!

Križa slovenskega vinogradništva, katero
ima v mislih g. Petovar, ne bo rešena s
prav kar izvidnim maksimiranjem tro-
šarin. Slovensko vinogradništvo trpi na po-
sledicah drage produkcije in na konkurenci
z juga uvoženih vin, ki so lahko slabšaja,
a lažje dosegljiva za konsumenta, ki je po
večini slabo gnotno situiran. Sicer pa za te
težave in še druge bolje ve g. Petovar, mo-
ja dolžnost je samo, da opozorim, da mak-
simirane trošarine še ne pomenijo rešitve
za naše vinogradništvo, kar bi si kdo mi-
slil, ko je predljal nedeljski članek g. Pe-
tovarja.

Da izpodbija visoke trošarine, zanimivo
navaja g. Petovar, da se je prodajal letos
najboljši haložan po 6 Din. Ako sedaj ra-
čunamo k tej ceni 4 Din trošarine in 0,40
Din prevoznih stroškov, stane liter vicle-

tenega vina 10,40 Din. Pod 16 Din za liter
se pa tako vino nikjer ne toči. Dalje pravi
g. Petovar, negotinsko vino se je kupilo po
Slovenijo po 2,80 Din. Ako sedaj pri-
štejemo k tej ceni še 4 Din trošarine in
1,20 Din transportnih stroškov, je stal li-
ter vketenega vina 8 Din. Prodajalo se pa
negotinsko vino ni pod 12 Din. Kaj če bi
g. Petovar tudi v teh računih videl vzrok
dragega vina in vsled tega po njegovem tu-
di padanje konsuma ter ne bi iskal zla
samo v trošarinah?

Nikdar ni pokazalo ljubljansko občinsko
zastopstvo namere, poljubno zvišavati tro-
šarino na vino, samo da krije svoj prora-
čunski primanjkljaj. Trošarine so se zvi-
šale v polnem soglasju s predvojnimi in se-
danjo prodajno ceno vina in ni trošarina
v povojni dobi, kot dokazano, nikdar zna-
šala več kot leta 1913. Vino, ki je stalo
pred vojno 1 krono, se sedaj prodaja po
16 do 20 Din, a trošarine so znašale pred
vojno 26 vinarjev (4,16 Din), do 31. de-
cembra 1929 pa 4 Din. Po 1. januarju 1930
pa ne dosega trošarina na vino z 2,50 Din
niti zlate paritete, ker bi morala v tem
slučaju doseči vsaj 2,60 Din.

Vsak objektivni presojevalec razmer
mora priznati, da ima mestna občina Ljub-
ljanska vzroka dovolj, priporočiti revizi-
jo trošarin, ne da bi pri tem količjak iz-
gubljala iz vidika pomen vinogradništva
za naše narodno gospodarstvo.

Mnenja sem, da bi proti trošarinam la-
hko ugovarjal samo konsument in v zvezi
s prekomernimi dobički vmesne veletrgo-
vine zahteval znižanje cen vina. Toda kon-
sument ne ugovarja, vsaj proti trošarini
na vino ne, ker se zaveda, da morajo občine
dobiati neke dohodke in da je bolje, da
jih iščejo pri manj pogrešljivem alkoholu,
kot pa pri trošarinah na neobhodno po-
trebne življenjske potrebščine, kot moko,
mesne izdelke itd. Kajti kompenzacija za
izgubljene dohodke pri alkoholu je žalibog
mogoče zaenkrat najti le še pri obdavče-
nju bitnih življenjskih potrebščin, ker so
druge davčine kot obd. doklade na drž.
davke, najmanjina itd. že tako previsoko
odmerjene.

Končno naj nam pa veruje g. Petovar, da
tudi proti regulaciji trošarin ne bi izgub-
ljali toliko besedi, če bi bila že zakonito
urejena porazdelitev samoupravnih davčin,
to se pravi da bi se zajedno z odzvetjem
dohodkov, bili občinam zagotovili drugi
dohodki. To se pa še ni zgodilo. Občine
so izgubile dohodke na trošarinah, ki ne
pripadajo prihod — to bodi še enkrat po-
vedano — vinogradnikom, narastli so pa
milijonski primanjkljaji, katerih kritje je v
zraku in katerih škoda je neprecenljiva za
redno in nemoteno občinsko gospodarstvo.

Ivan Tavčar.

Zveza električnih central

Beograd, 5. febr. č. Pred nekaj tedni je
bila v Beogradu ustanovljena zveza elek-
tričnih central. Vse pa kaže, da nova zve-
za ne more pravilno poslovati, ker so jo
ustanovile samo centrale z območja ne-
kdanje Srbije in Srema, dočim niso so-
delovale vse ostale največje centrale v drž-
vi. Ko je hotela pristopiti zveza električ-
nih central k centrali industrijskih korpo-
racij v Beogradu, so je pokazalo, da je ve-
lika pogreška, da niso v zvezi združene vse
električne centrale. Zaradi tega je sklica-
na za 16. t. m. nova skupščina zveze, na
katero bodo pozvane tudi ostale velike
centrale. Če pride do sporazuma, bodo iz-
volili tudi novo upravo ter spremenili pre-
vile.

Prvi odmevi Vodiškove afere v ČSR Oficijelna izjava čl. drsalnega saveza — Savez zahteva strogo preiskavo — Glasovi praških listov

Praga, 5. febr. s. Češkoslovaški tiskovni
urad poroča: Predsedstvo češkoslovaškega
drsalnega saveza je na podlagi poročila
dunajskega »Sporttagblatt« glede jugoslo-
venskega sodnika Viktorja Vodiška posla-
lo Jugoslovanskemu zimsportskemu sa-
vezu v Ljubljani brzojavko, v kateri pro-
si za preiskavo zadeve. Dalje je predse-
stvo z ekspresnim pismom naprosilo Med-
narodno drsalno federacijo v Stockholmu
za pomoč pri tej preiskavi in za najstrož-
je kaznovanje krivcev, ako bi se potrdilo,
da je g. Vodišek pri tekmi za drsalno pr-
venstvo Evrope res fungiral kot sodnik
pod imenom g. Kavška. Dalje je Češkoslo-
vaški drsalni savez naprosil federacijo, naj
se v tem primeru ponovno vrši evropsko
prvenstvo še to leto v Štrbskem Plesu.

K tej aferi ugotavlja češkoslovaški ti-
skovni urad na podlagi telefonskih infor-
macij, da ni noben od funkcionarjev pri-
rediteljev v Štrbskem Plesu imel kak-
slnutno o tem, da nastopa kot sodnik pod
imenom g. Kavška nekdo drugi. Vsem do-
mačim in inozemskim novinarjem se je
jugoslovenski sodnik izrecno predstavil
kot Kavšek. Vsa afera je vsekakor unikum
zgodovini sporta.

Praga, 5. februarja. s. Celokupno češko-
slovaško časopisje enodušno obsaja dogo-
dke, ki so dovedli do afere v Štrbskem Ple-
su. Tako piše »Večecr«: Ako so poročila du-
najskega »Sporttagblatt« točna, so oni, ki
so vedeli o podtaknem sodniku, zakrili
največjo sportno in družabno krivico. Na
češkoslovaških sportistih je, da za krivce
ne bo več prostora v vrstah češkoslovaških
sportnikov. Oni, ki so zakrili ta škandal,
so se najhuje pregrešili nad češkoslovaškim
sportom in nad češkoslovaško narodno ča-
stjo.

»Lidové Noviny« pišejo: Sedaj ne pre-
ostaja nič drugega nego čakati na rezul-
tat preiskave, ki jo je uvedel Češkoslovaški
drsalni savez. Gotovo je, da se na Češkoslo-
vaškem ne bo našel nihče, ki bi skušal ta
škandal na katerikoli način opravičevati.

»Pravo Liduc« piše: Tekmovanje za drsal-
no prvenstvo Evrope je bilo za nas brez-
dvomno velik sportni uspeh, ki pa za nas
ne bi imel nobenega pomena, ako se ne bi
moglo dokazati, da je bil ta uspeh dosežen
na korektnem način. Zdi se, da bo češkoslo-
vaški sport iz te afere izšel s precej oma-
janim glasom.

Izvolitev kraljice evropskih krasotic

Slavnostni ples, ki so se ga udeležile odlične francoske osebnosti —
Grkinja zmagovalka nad vsemi lepoticami Evrope

Pariz, 5. februarja g. V pariški državni
operi se je danes vršil sijajen ples, na ka-
terem je bila izmed 19 konkurentinj izvo-
ljena »miss Evropa«.

Plesu so prisostvovali predsednik republi-
ke, ministrski predsednik Tardieu in vsi v
Parizu se nahajajoči ministri, velik del di-
plomskega zbora itd. Ples je siljano uspe-
l. 20 orkestrorv je skrbelo za plesno godbo
in nad 100 najznamenitših umetnikov je
izvajalo izbran program. Najprej so bili iz-
zrebrani 4 avtomobili, ogrlica iz perla v vred-
nosti 50.000 frankov in kreditno pismo za
30.000 frankov. Nato se je vršila licitacija
para plesnih čevljev, na katere so pred-
sednik republike in vsi ministri stavili svo-
je podpise. Dohodki iz zbranja, licitacije
in vstopnic so znašali poldrug milijon fran-
kov.

Lepotno konkurenco je priredil pariški

list »Journal«. Za evropsko kraljico lepote

za leto 1930. je bila izvoljena zastopnica
Grčije. V razsodišču je bila vsaka država,
ki se je udeležila konkurence, zastopana po
enem umetniku. »Miss Jugoslavija« je na-
pravila s svojo lepo postavo in ugodnim
nastopom zelo dober vtis. Mnogobrojna
množica je že na cestah živahno aklamirala
konkurentinje. Volitev sama, ki je bila
tajna, je trajala skoraj 4 ure. V ožji volitvi,
v katero so prišle zastopnice Grčije,
Belgije, Francije, Nemčije, Italije in Poljs-
ke, je bila proglašena za zmagovalko 18-
letna Grkinja Alica Diplarakou. Izvoljenka
je vitka brinetka, ki ima naravnost klasi-
čne poteze. Dobila je 10 glasov, dočim so
dobre zastopnice Francije 3, Belgije 2 in
Nemčije, Italije in Poljske po en glas. Zma-
govalke je nestrpna množica pozdravila z
viharimi ovacijami.

Vzajemne čestitke cerkvenih poglavarjev

Sofija, 5. febr. AA. Listi priobčujejo po-
zdravne pisme, ki sta jih izmenjala ob no-
vem letu patriarh Dimitrije kot poglavar
srbske in mitropolit Kliment kot poglavar
bolgarske pravoslavne cerkve. V pismu mi-
tropolitu Klimentu prosi jugoslovenski
patriarh Dimitrije Boga, naj podeli zdrav-
je in blagoslov bolgarskemu sv. sinodu,
bolgarskemu pravoslavnemu narodu in vsej
pravoslavni cerkvi. V svojem odgovoru pa
mitropolit Kliment izreka svoje vroče že-
lje za čim večje zblizanje enokrvnih in eno-
vernih bratov. Listi poudarjajo, da že dol-
go let ni bilo takih pozdravnih pism in
da jim je zato pripisati velik pomen.

Finančni polom nemških komunistov

Düsseldorf, 5. febr. r. Tukajšnji listi ob-
javljajo senzacionalne vesti o pogajanjih,
ki se vrše med nemškimi komunisti in so-
cialno demokratsko stranko zaradi proda-
ja odnosno nakupa celokupnega imetja ko-
munistične stranke. Po časopisnih vesteh
gre za prodajo 19 komunističnih tiskaren,
15 drugih poslopij in zemljišč, med kate-
rimi so tudi palače v Berlinu in komuni-
stična anončna ekspedicija »Preuvice«. Ko-
munisti zahtevajo za vse to 8,5 milijonov
mark. Listi naglašajo, da je to najboljši
dokaz popolnega finančnega poloma nem-
skih komunistov in njihovega brezprimerno
slabega gospodarstva.

Skrb Grčije za svojo obrambo

Atene, 5. febr. AA. Po informacijah no-
vega ministristva za letalstvo, ki je bilo
osnovano na neposredno pobudo predse-
dnika grške vlade Venizelosa gre sedaj za
izvršitev velikega načrta za izgradnjo zrač-
nih sil Grčije. Predsednik grške vlade Ve-
nizelos je bil mnenja, da mora Grčija svo-
jo obrambo poveriti manjšim bojnim lad-
jam ter izdati zračni oborožitvi. Ta na-
črt je zadel ob znaten odpor grških voja-
ških krogov, ki smatrajo, da je obramba
Grčije mogoča samo z velikimi pomorski-
mi edinicami. Venizelos namerava organi-
zirati in modernizirati celokupno aviacijo
ki naj veče posamezne kraje v Grčiji med
seboj in Grčijo z zunanji svetom. Veni-
zelos utemeljuje ta svoj načrt s tem, da
je sedanjí položaj Grčije tak, da mora
postati središče celokupne zračne mreže
na bližnjem vzhodu in v Levantu. To pa
ne samo za mednarodno prometne zveze,
ampak tudi za prekocelinske zračne poti.

Za večjo varnost v letalstvu

Partz, 5. febr. AA. V zbornici je min-
ister za letalstvo tekmo razprave o prora-
čunu tega resora izjavil, da je vlada v skr-
beh zaradi nemirnih letalskih nesreč in
da je zato odredila nove varnostne ukre-
pe, da tako poveča varnost letalstva. Kre-
dit v znesku 400 milijonov, ki je bil do-
voljen za letalstvo, bo izkoriščen za po-
polno preureditev letališč, letalskega ma-
terijala in letalskih delavnic.

700.000 brezposelnih v Bolgariji

Sofija, 5. februarja. AA. Število brezposelnih
na Bolgarskem deluje naraščajo. Savez brezposel-
nih uradnikov, nameščencev in delavcev sklicuje
za 12. februarja kongres, ki naj prouči vprašanje
brezposelnosti na Bolgarskem in njegovo rešitev.
Pripravljeni odbor trdi, da je na Bolgarskem
700.000 brezposelnih.

Odpust iz državne službe

Beograd, 5. februarja. AA. Z ukazom Nj.
Vel. kralja je odpuščen iz državne službe
dr. inž. Kserkes Ključenko šef kemičnega
laboratorija pri direkciji državne železarne
v Varsavi.

Sprememba zakona o delniških družbah

Beograd, 5. februarja AA. Nj. Vel. kralj
je na predlog ministra za trgovino in in-
dustrijo in po zaslujanju predsednika mi-
nistrskega sveta podpisal in proglasil zakon
o izpombi zakona o akcijskih družbah
z dne 10. septembra 1896. Zakon se glasi:

Čl. 65 (srbskega) zakona o akcijskih
družbah z dne 10. septembra 1896 se ukine.
(Čl. 65. je predvideval, da dajejo 3 delni-
ce en glas in da posamezni delničar ne
more imeti več nego 10 glasov. Op. ur.)

Čl. 66. navedenega zakona se izpremeni
in se glasi:

Akcionarji sme na zboru sodelovati in
glasovati le osebo, ali pa lahko pooblasti
drugo osebo. Pravne osebe, ki so akcio-
narji, so zastopane po svojih zastopnikih.

Po čl. 104. navedenega zakona sledi člen,
ki se glasi:

Čl. 104 a)
»Akcionarske družbe smejo izpremeniti
svoja pravila v smislu odredb tega zakona.

Ako pravila akcijske družbe predvideva-
jo, da se sme vršiti glasovanje na skup-
ščini samo po določbah dosedanjega člena
65., je treba smatrati, kakor da so pravila
predvidevala, da tri akcije dajejo pravico
na en glas, toda le tako, da en akcionar
ne more imeti več kot 10 glasov ne glede
na število akcijskih, ki jih ima, in vse do-
daje, dokler se pravila ne izpremene v smislu
prvega odstavka tega člena.

Čl. 4.
Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvez-
no moč, ko se razglasi v »Službenih novi-
nah« kraljevine Jugoslavije.

Carinske konference na Dunaju

Dunaj, 5. febr. g. Razgovori med zastop-
niki Jugoslavije in Avstrije na Dunaju o
nameravanem zvišanju avstrijskih carin za
agrarne produkte, so bili danes odprti.
Kakor se domnava iz gospodarskih krogov,
se bo mogoče pokazala potreba razgovorov
o uvoznih jugoslovenskih carinah za indu-
strijske produkte, ker se od strani Jugo-
slavije stavljajo protizahteve v primeru
pristanka na zvišanje avstrijskih agrarnih
carin.

Samorilska manija v Zagrebu

Zagreb, 5. febr. n. Delavec Pavao Sama-
rin, o katerem smo že poročali, da je skup-
no s svojo zaročnico Katico Cvitkovičev
v samorilnem namenu pil strup, je da-
nes v bolnici umrl. Stanje Cvitkovičeve
je zelo kritično, vendar pa upajo zdravniki,
da jo ohranijo pri življenju. Manija samo-
morov pa v Zagrebu noče ponehati. Danes
popoldne je na pokopališču v samorilnem
namenu izpila večjo količino lizola
19-letna Hermina Kovačič. V pismu, ki so
ga našli pri njej, pravi, da se je naveličala
življenja in da gre prostovoljno v smrt.
Prepeljali so jo v bolnico, kjer se bori s
smrtjo.

Razprtije med bolgarskimi komunisti

Sofija, 5. februarja. AA. Bolgarska komunistič-
na stranka preživlja resno krizo. Mlajši člani
so nezadovoljni z zadržanjem in delom starejših
pristaev, zlasti pa z nekimi poslanci. Centralni od-
bor stranke bo predlagal kongresu, naj izključi iz
stranke poslance Haladžijeva in 16 drugih sta-
rejših članov, ker smatra, da niso delali v so-
glasju s statuti stranke.

Ležišče zlata v Bolgariji

Sofija, 5. februarja. AA. V okolici Berovice so
našli bogate žile zlata in srebra. V bližini vasi
Kapelovice ima ruda 82 odstotkov zlata.

Turnir v San Remu končan

Veliki mednarodni šahovski turnir v San
Remu je končan. Ogorčena borba je traja-
la 21 dni od 15. januarja do 5. februarja.
Razen prve nagrade, ki je bila sigurna svet-
ovnemu prvaku dr. Aljehinu, so se boji za
ostale štiri nagrade definitivno odločili še
le v zadnjem kolu, kar priča, da so bile
partije izredno ostre. Marsikomu je tik
pred koncem spodletelo, drugi so se zopet
nepričakovano potisnili v ospredje. Nagra-
jenih mest je bilo samo pet, kar je spričo
takega števila udeležencev zelo malo in
neobičajno. Navadno so prejeli nagrade
mojstri, ki so dosegli nad polovico dosegljivih
točk in je ta način tudi najbolj pra-
vičen. V San Remu pa so ostali štirje ve-
lemojstri nenagrajeni, kljub temu, da so
dosedaj zadosten odstotek točk.

Zadnje 15. kolo je končno prineslo odlo-
čitev. Aljehin je premagal Graua, Rubin-
stein Tartakoverja, Bogoljubov Kmocha,
Colle Ahuesa, Spielmann Monticellija, Ara-
za Romija, dočim sta končali remis partiji
Niemcovič-Vidmar in Yates-Maroczy. Pre-
kinjeni partiji Niemcovič-Kmoch in Yates-
Vidmar sta končali z zmagami prvo imeno-
vanih.

Prvo nagrado v znesku 10.000 lir je pre-
jel dr. Aljehin. Izgubil ni niti ene partije,
edino s Spielmannom in Bogoljubovom je
igral remis. Njegov uspeh je naravnost fe-
nomenalen — po vrsti je potokel vse, kar
ima v šahovskem svetu glas in renome.
Dosegel je nič manj kot 93,27 % vseh do-
segljivih točk.

Drugo nagrado 6000 lir je dobil Aron
Niemcovič. Njegov start je bil jako slab
in je že izgledalo, da bo razočaral. Od četr-
tega kola dalje pa je krepko potegnil in
je bil v 9. kolu že na drugem mestu. mo-
ral pa ga je nato do predzadnjega kola
prepuštili Rubinsteinu. Niemcovič je za
Aljehinom izgubil najmanj partij — samo
dve.

Poljak Akiba Rubinstein je dokazal, da
še ni za staro šaro. Z 10 točkami si je pri-
boril 4000 lir in 3. mesto. Izgubil je skoro
do konca enakomerno in bi sigurno zase-
del drugo mesto, ako ne bi igral za vsako
ceno na zmago proti Aljehinu in Spielman-
nu. Šele tu mu je spodletelo, kljub temu
je dokazal sijajno kvaliteto kot izreden
ofenziven igralec in poleg Aljehina je si-
gurno najboljši poznavalec končnice. Od-
nesel je devet zmag.

Ruski vemoist Boris Bogoljubov, ki živi
stalno v Nemčiji, se je igral kot četrti
in prejel 3000

Naši kraji in ljudje

Kraljevič Andrej pokrovitelj slavnosti kranjskih gasilcev

Kranj, 5. februarja. Tukašnje Prostovoljno gasilsko in reševalno društvo vrši priprave za slovesno blagoslovitev prvega modernega sanitetnega avtomobila, ki bo vršil svojo funkcijo po Gorenjskem. In te dni je prejele od dvornega maršalata iz Beograda naslednje veselo pismo obvestilo:

»Čast nam je Vas obvestiti, da je Nj. Vel. kralj Aleksander blagovolil odločiti pokroviteljstvo kr. Vis. kraljeviča Andreja nad blagoslovljivostjo novega sanitetnega avtomobila za Gorenjsko. Na tej svečanosti bo prisostvoval tudi odposlanec Nj. Vel. kralja Aleksandra, Maršal dvora: general Dimitrijevič.

Gasilsko društvo je v tej nameri že za Svečnico določilo slovesno blagoslovitev svojega modernega sanitetnega avtomobila prelozilo na mesec maj. Ob tej priliki bo organizirano večje gasilsko slavlje. Tradicionalni gasilski ples pa se bo vršil neprekinjeno do sobote. Vest, da je kraljevič Andrej pokrovitelj svečane blagoslovitve, je izzvala v mestu in okolici simpatičen dojem in vsestransko zadovoljstvo. To odlikovanje mestnih gasilcev je dokaz zaupanja v gasilski pokret, obenem pa novo potrdilo nacionalnega ugleda, ki ga uživa mesto Kranj.

Šolska kuhinja

v Dravogradu

Dravograd, 5. februarja. Naše agilno »Kolo jugoslovenskih sester« je ustanovilo 1. decembra lani »šolsko kuhinjo«, s katero oskrbuje dnevno približno 60 revnih in od šole oddaljenih otrok s toplimi opoldanskimi obroki.

Naše Kolašice so pričele s to akcijo brez sredstev, njihovi poštornostnosti pa se imajo revna deca in nje roditelji zahvaliti, da je obstoje kuhinje zaenkrat zagotovljena. Z darovi posameznikov se nudi že nad tri mesece naši najrevnejši deci kosilo.

Akcija Kolašice je podprla tudi trška občina s 500 Din, dočim je Kolo prelozilo te dni obvestilo ob banke uprave v Ljubljani, da je nakazala lepo svoto 2000 Din, kar je sprejelo vse pravilnost s splošnim zadovoljstvom.

Okolica dravogradskega šolskega okoliša je zelo revna zato je šolska kuhinja zelo potrebna. Kolo jugoslov. sester, ki je pri tej akciji navezavo na podpore do brotnikov, apelira na javnost, da daruje za šolsko kuhinjo. Uspeh te ustanove je tudi v tem, da je letošnji šolski obisk nad vse zadovoljiv, dočim tega v prejšnjih letih ni bilo.

Naše Kolašice, ki imajo za seboj že toliko človekoljubnega in narodnega dela, kolega priča je lepi spomenik padlim borcem za naše osvobodjenje, pa naj bodo prepričane, da javnost zna ceniti njihovo delo in da lahko vedno računamo na njeno pomoč.

To in pa hvaležnost revne dece in roditeljev naj jim bo v zadoščenje za dosedanje, in bodrilo za poštornost in nesebično delo v bodoče.

Za dekoriranje

dvoran in salonov, za veselice, slavnostne prireditve itd. se priporoča

IVAN ŠIMENC, LJUBLJANA

Lepi pot 24 Telefon 3044

Ljubljana in Maribor

v zrcalu sodne statistike

Všjemu deželnemu sodišču v Ljubljani je do konca januarja poslalo vseh 49 podrejenih okrajnih sodišč statistične izkaze o sodnem poslovanju v preteklem letu. Izkaz so v mnogem pogledu pravega zanimanja in podučni. Suhoparne številke po svoje izražajo gnotno in socialno stanje prebivalstva Slovenije. Značilni so zlasti podatki glede Ljubljane in Maribora.

Okrajni sodišči v Ljubljani in Mariboru sta po svojem teritorialnem obsegu največji v Sloveniji, prav tako tudi po številu prebivalstva. Ljubljansko okrajno sodišče v Ljubljano vred šteje, če vzamemo ljudsko štetje iz leta 1900 za podlago, gotovo nad 100.000 prebivalcev, mariborsko le nekaj tisoč manj, vendar pa v gotovih sodnih poslih prednjači pred Ljubljano.

Pri mariborskem okrajnem sodišču je lani teklo 5878 civilnih pravnih, pri katerih je šlo za svote od 150 do 6250 Din, nasprotno pri ljubljanskem le 4912. Bagatelni tožbe za zneske do 150 Din je bilo v Mariboru 195, v Ljubljani 139. Eksekucije splošno od leta do leta naraščajo. Lani jih je bilo v Mariboru 9249, v Ljubljani 8800. Tudi kriminalnih zadev je bilo v Mariboru več. Lani je okrajno sodišče mariborsko obravnavalo 4679 raznih prestopkov, ljubljansko 3695.

Ljubljana prednjači v zapuščinskih zadevah (1937), dalje v raznih zemeljskopravnih transakcijah (4925) in v invalidskih sporih (156) napram Mariboru, kjer je bilo le 1466 zapuščinskih obravnav, 4473 zemeljskoknjižni vlog in 23 invalidskih sporov.

Pri ljubljanskem deželnem sodišču je

bilo lani vloženih 1121 velikih civilnih pravnih in 614 meničnih tožb, odnosno protestov, pri mariborskem okrajnem sodišču pa 1019 velikih civilnih pravnih in 706 meničnih tožb, odnosno protestov.

Smrtna nesreča v rudniku

Senovo pri Rajhenburgu, 4. febr.

Danes jutraj ob pol 5. se je dogodila v rudniku Reštanj smrtina nesreča, katere žrtev je postal 27letni vozač Franc Štravs iz Kalčevca, občina Senovo. Padel je 12 m globoko v jašek na železni podstavek janskega vozička in zadobil veliko rano na glavi. Lobanja je bila zmečkana, zlomljena tudi leva roka v predelki ter notranje poškodbe. Smrt je nastopila takoj. Kako se je dogodila smrtina nesreča, bo dognala sodna komisija in rudarsko glavarstvo. Pokojni Franc Štravs, najstarejši sin in edina opora staršev, je bil zelo marljiv in simpatičen fant, eden izmed onih redkih, ki svoj zaslužek dajo staršem in ne zapijejo težko zasluženega denarja. Družina Štravs se je po prvratu naselila tukaj iz Primorja. Kupili so malo kočico, jo s pridnimi rokami popravili in z varčnostjo živeli složno skupaj. Mlajši brat odide sedaj k volakom in ena sestra hodi še v šolo. Pokojni je s svojim zaslužkom vzdrževal onemogle starše in mladoletno sestro. Ganičev je bil prizor v ambulanci Bratovske skladišnice na Senovem, ko sta prišla oče in mati pokojnega, sključena, potrti in ihteča v globoki žalosti k zdravniku. Medtem so smrtno žrtev že odpeljali v mrtvašnico v Rajhenburg, od tam zopet v Kalčevce na dom po želji staršev, da ga imajo še pri sebi doma, predno izročijo telesne ostanke materi zemlji.

Z družino Štravsovo sočustvuje ves rudarski okoliš. Pokojni je bil tako dober fant napram staršem, da se jim njegova smrt ne more nadomestiti s še tako veliko nezgodno podpora.

Novorojenček na cesti

Maribor, 5. februarja.

Na cesti iz Vukovega dola do Sv. Jakoba je našla včeraj neka kmetica v plečnice zavito truplo novorojenčka ženskega spola, ki je bil že mrtev. O nenavadni najdbi je takoj obvestila orožnike, nakar so truplo nesrečnega deteta popoldne prepeleli v mrtvašnico splošne bolnice, kjer je bilo obducirano. Zdravniki so ugotovili, da je bil otrok rojen živ, vendar najbrže ni bil sposoben za življenje, ker je imel zelo slabo razvite možgane.

Orožniki so intenzivno poizvedovali za materjo in so ugotovili naslednje: V noči od ponedeljka na torek je vinčarjeva hčerka Antonija Flucher iz Vukovega dola sredi mrle noči brez vsake pomoči na cesti rodila otroka. Obupana mati je pustila svojega neobgledenčka na cesti, kjer je umrl, sama pa se je s težavo privlekla domov. Orožniki so izročili Flucherjevo okrožnemu sodišču v Mariboru, kjer je bila zaslišana. Mladenka je dejanje v polnem obsegu priznala. Ker je močno oslabila, so jo zopet izpuščili. Kasneje se bo morala zagovarjati pred sodiščem.

Primorske novice

Tednik »Il Porto« v Napolju je povzel iz »Bollettina« industrijske zveze v Julijski Krajini vesti o številnih naročilih v ladjedelnih v Trstu in Tržiču. Izrekel nad tem svoje dopačenje, končno pa vprašal, kakšna bo usoda južnih ladjedelnih? List je zaključil članek s pretnjo, da si bo treba te posle malo natančneje ogledati. »Bollettino« mu je takoj odgovoril, da so inozemska naročila plod svobodnega tekmovalstva, katerega se lahko udeležijo tudi južne ladjedelnice, kar pa se tiče odkazovanja dela za italijansko vojno mornarico s strani vlade, zahtevajo juljske ladjedelnice, da se mora vršiti pravično za sever in jug. »Porto« reagira besno in očita Trstu izgovarjanje v korist krajevnim interesom in zaostalo mentaliteto. V ta spor je posegel tržaški poslanec Domeneghini, zavračajoč »Il Porto«, kateremu nedostaja resnosti, ki mora prevladovati v gospodarskih razgovorih, in pozivljajoč ga, da naj kar pride na dan z zagroženimi obdobji. Tržačani gotovo ne vržejo meča na ploščo krivice.

Začasni azijski »Italie Redente« v Lokvi na Krasu je bil otvorjen na slovesen način. Prihajalo se je mnogo gospode iz Trsta, med njimi tržaški prefekt Porro, ki je imel na svečanosti dolg govor.

Odvetnik dr. Vratović se nahaja sedaj po poročilu »Istre« v zaporih Regina Coeli v Rimu. Dr. Vratović je kratkoviden in noli očala, katera pa so mu sedaj odvzeli. V omenjenih zaporih je tudi dr. Vratovičev pisarnovodja Ivesa in njegova uradnica Potratu. Vsak je v posebni celici.

34letni Armando Sangermano je železnikar, ki je služil nekaj časa v Gorici, kjer je osleparil celo vrsto trgovcev. Nastopal je zelo zavestno in z lahkotjo dobil brez denarja po trgovinah, kar je hotel. Obiljujnih obrokov se ni držal in plačal ni nobenemu nič. Dolgov je napravil nad 6000 lir. Dobljeno blago je prodajal in gostoval. Sedaj je prišel Sangermano pred goriske sodnike, ki so mu prisodili sedem mesecev in 15 dni zapora ter globo 625 lir, katera se mu odpusti po amnestiji.

V Gorici je umrl upokojeni sodni svetnik z. dr. Anton Bonne. Pokojni je bil značajan in pravilno ljuben mož. Ko je izbruhnila vojna z Italijo, je bil Bonne preiskovalni sodnik čeli vrsti aretiranih Slovencev, vodil je razne preiskave in storil za naše ljudi, kar mu je bilo mogoče. Leta 1922 je bil izvoljen v gorški občinski odbor na listi, za katero so glasovali tudi Slovenci. Nato je bil nekaj časa gorški župan. Ker ni sledil toku nove politike, je kmalu odstopil. Slovencega ga ohranilo v dobrem spominu.

Cele skupine revnih Istranov prihajajo v stare province iskati dela. Puljska oblast jih naravnost napoti h kakim velikim izboljševalnim delom na jugu, češ, tam jih čaka zaposlenje. Kako se varajo istrski delavci, je razvidno iz naznanila, katero je poslal puljski prefekturi župan v Cisterni pri Rimu, ki pravi, da je pri pričeti bonifikacijah zadosti domačih delavcev in da so istrski delavci, ki so brez sredstev, občin v breme in tvorijo nevarnost za javni mir in red. Zato odsvetuje vsak nadaljnji prihod delavcev iz Istre.

Družba »Umanitaria«, ki je bila ustanovljena za širjenje kulture v starih provincah, je raztegnila v šolskem letu 1928-29 svoje delovanje tudi na Julijsko Krajino in prevzela več zasilnih šol v severnem delu goriske pokrajine. Priredila je tudi mnogo večernih tečajev za pouk italijanščine. Poročilo pravi, da je bil ta pouk med »drugorodici« zelo uspešen.

Zader je štel dne 1. jan. t. l. 18.105 prebivalcev brez vojaštva.

Pred veliko rihto

Ljubljana, 5. februarja.

— Oče, ali ste trudni? nagovorim pred razpravno dvorano št. 79 priletnega starčka, ki je zleknel dremal na klopi. Pravi gorenjski original: Iskrni oči, nizke postave, goste brade z obrtiimi brki kakor kak nizozemski mornar. Živoredeča obraza.

— Gospod, je sledil pohleven odgovor, napravil sem dolgo pot iz Kranja po v Ljubljano na veliko rihto. Lahko se malo odpočijem!

— Zakaj vas pa kličejo pred veliko rihto?

— Oh, gospod, tako - le je bilo... — Toda nadaljevati ni več utegnil.

— Marija in Janez Cimžar! se je začel sonoren klic sodnega sluga iz velike dvorane. Starček se je dvignil in štokljav v težkih blatnih čevljih v dvorano pred tri sodnike.

— Kje je žena Marija?

— Doma je ostala. Otroke in kravco varje.

— Kako se pravi po domače?

— Mrleži mi reko.

— Rojeni ste 1869 v Zalogu pri Cerkljah?

— Ne, gospod sodnik, že leta 1859. sem prišel na svet.

— Ste kočar, pisman. Žena Marija, 41 let stara. Skrbite za tri otroke. Koliko so stari?

— Hm, tako od 6 mesecev do 12 let. Državni tožitelj je obtožil Marijo Cimžarjevo požiga, moža pa nagovarjanja k temu. Dne 20. novembra lani ob belem dnevu je izbruhnil v Šmartnem pri Kranju ogenj v malem Cimžarjevem skednju in gasilci so ga kmalu ugasili. Orožniki so pozneje dognali, da sta zakonca sama zažgala, da bi dobila zavarovalnino, s katero sta nameravala plačati svoje dolge.

— Povejte, kako je bilo! je predsednik senata uvedel razpravo. Vi ste ženo nagovarjali, da je zažgala.

— Eh, v špasih sem ji rekel. Ljudje so naju vedno spraševali, kdaj bova dolge plačala. Dejal sem ženi: »Dobro bi bilo, če bi nama pod pokorlo.« Tisti dan, ko je gorelo, sem nesel laneno olje in krtiče na Jezersko.

Oba obtožena sta duševno nekoliko omejena. Županovo pismo o glasu pravi: »Sta drugače na dobrem glasu. Velika stromaka. Sama revščina in kopica otrok.«

Sodba: Marija Cimžar zaradi požiga na 14 dni ječe, poostrene z enim postom, mož Janez oproščen. Sodišče je uporabilo izredno milost in upoštevalo vse olajševalne okolnosti, tako priznanje, veliko revščino, število otrok in duševno omejenost. Janez Cimžar je solzeč sprejel sodbo in vprašal: — Ali bo žena lahko sedela v Kranju?

— To ni mogoče! Pri nas v Ljubljani! In starček je zapustil dvorano. Peš se je vrnil z velike rihte nazaj proti Kranju. —d—

Iz sodne dvorane

Odprava telesnega ploda

Pri ljubljanskem deželnem in ostalih zbornih sodiščih v Sloveniji se čestokrat vrše razprave zaradi odprave telesnega ploda. Ljubljansko deželno sodišče je letos obravnavalo že štiri primere. V dveh primerih je izreкло oprostilno sodbo, v dveh drugih pa obsojdo na večmesečno ječo. Socijalnega politika bosta pač podrobneje zanimali dve razpravi, ki sta se včeraj vršili pred tričlanskim senatom deželnega sodišča. V prvem primeru so bile obtožene 4 osebe, med njimi en moški. Izrečena je bila oprostilna sodba. V drugem primeru je bila babica obsojena na 2 meseca ječe, njena sobotnica na 3 mesece ječe, njena sobotnica na 3 mesece ječe, njena sobotnica na 3 mesece ječe. Tu so se upoštevale njene gnotne in socialne prilike.

Borojevič — Štempelj

Je uveden sedaj pri sodiščih. To je važen štempelj, ki ga pritiskajo na razne listine in dokumente in zapisnike v primerih, ko so stranke nepismene. Doslej je bil običaj, da so nepismene stranke listine in zapisnike podpisale. Po novem kazenskem postopku pa je določeno, da morajo nepismene stranke listine in zapisnike podpisati. Po novem kazenskem postopku pa je določeno, da morajo nepismene stranke na protokole priložiti odtiske desnega palca, ki ga s črnilom namažejo. Take odtiske smo na italijanski fronti imenovali »Borojevič — Štempelj«.

Pred okrajnim sodnikom dr. Bizjakom v sobi št. 28 je bil včeraj tak štempelj prvikrat pritisnjen na protokol.

Sleparski triki

Ljubljana, 5. februarja.

Po deželi, na Dolenjskem in Gorenjskem se že več tednov klati neznan slepar, ki lovi neinformirane lastnike raznih vrednostnih papirjev, zlasti imetelje srečk, vose, goste brade z obrtiimi brki kakor kak nizozemski mornar. Živoredeča obraza. — Gospod, je sledil pohleven odgovor, napravil sem dolgo pot iz Kranja po v Ljubljano na veliko rihto. Lahko se malo odpočijem!

— Oče, ali ste trudni? nagovorim pred razpravno dvorano št. 79 priletnega starčka, ki je zleknel dremal na klopi. Pravi gorenjski original: Iskrni oči, nizke postave, goste brade z obrtiimi brki kakor kak nizozemski mornar. Živoredeča obraza.

Smolniku, nato pa obiskal še posestnika Plestnjaka ter Franceta Osredkarja v Crnem vrhu. Kakor v mnogih drugih primerih se je tudi tem predstavil za zastopnika nekega ljubljanskega denarnega zavoda in izvalil pod pretvezo, da so njihove srečke zadele po 5000 Din, od njih skupno pet celih srečk. Izstavil jim je potrdilo z napisom Zadrudne gospodarske banke pod oznako: Nakup valut. Po opravljenem poslu je slepar izginil in so Plestnjak, Ambrožič ter Osredkar ugotovili šele po nekaj dneh, da so osleparjeni. Zatekli so se na orožniško postajo v Polhovem Gradcu in goljufe naznanili. Orožniki so pričeli zlikovca seveda takoj zasledovati. Zvedeli so, da se je podal v hribe nad Škofjo Loko, vendar ga doslej še niso zamogli prijeti in spraviti na varno.

Zasledovani goljuf je star okrog 25 let in je srednje postave. Obleden je v siv-

Uspešno zasledovanje tihotapcev

Vzajemna akcija varnostne in finančne oblasti — Doslej je prekoračilo mejo dnevno do 30 tihotapcev

Gor. Radgona, 5. februarja.

Največ tihotapcev prihaja v našo državo iz avstrijske Radgone. Vihotapi se v prvi vrsti saharin, potem cigaretni papir in še razna druga monopolska roba. Dosedanja sicer stroga kontrola finančnih organov ni imela večjih uspehov, ker so tihotapci še vedno lahko smuknili mimo finančnih postojank. Največji uspehi so bili v oddelku carinskega področja Rogoževci v Prekmurju, precej manjši pa v rajonu Petanjci — Cankovo. Dnevno prihaja preko meje do 30 tihotapcev, ki prinašajo večje množine monopolskega blaga. Iz Prekmurja se potem utihotapljenno blago po raznih tihotapskih pomočnikih raznaša v notranjost države.

Da bi se prehodilo preko meje izdatno zastražili in zavarovali, so stopile carinske in orožniške oblasti v zadnjem času v tesnejšo zvezo. Uspehi organizirane akcije so že v kratkem času veliki. Tako je orožniška postaja v Cankovi na svoji patrulji zalotila družbo petih tihotapcev. Tri so orož-

Samo še danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri!

Junak iz vefilimov »Ob zori« in »Titanic« v filmu

Pravi raj

George O''Brien

špijonaže, ljubezen, smrtina ob-sodba in rešitev v zadnjem hipu!

Tel. 2124. Elitni Kino Matica.

kasto obleko tako suknjo in nosi na glavi sportno čepico. Je to brčkone kak bivši bančni namestnik, ki je spretno izbral ljudsko lahkovernost in prigoljufane sreče prodal v kakem denarnem zavodu v mestu.

Ogromen obisk kulinarne razstave

Ljubljana, 5. februarja.

Obisk kulinarne razstave je rekorden in zadovoljstvo splošno. Če pa je kaj nezadovoljstva, je samo v tem, ker vlada v razstavnih prostorih pravcata gneča in potoji marsikatera mamica, da ne more kar zapovrstjo natančneje ogledati vseh miz in piramid. Dopoldanski vlaki in avtobusi so se dežele pripeljali izredno številne goste. Prišli so pogledat razstavo celo nekateri gospodje strokovnjaki z Dunaja, Grada, nadalje iz Celovca in Beljaka, z juga pa iz Zagreba in Beograda. Pohvala najlepša. Iz domačih krajev je bil obisk posebno močan od gorenjske in štajerske strani in tako je v veliki uniojski dvorani že od prvih dopoldanskih ur bilo živahno kakor v mravljističu. A kmalu popoldne, ko so »pri-tisnili« še gospodinske šole iz Ljubljane, nadalje iz Maribora, iz Velikih Lašč, s Turjaka in iz gorenjskih krajev, se je človek komaj priril skozi pestro družbo. In to vrvenje je vladalo do 22. ponoči, ker zvečer so posebno še ljubljanski uradniki in nametščenci z družinami ali posamič porabili čas, da si ogledajo izbrane dobrote tega sveta. V tem je ravno skrivnost uspeha: razstava kuhinjskih zlahkosti privablja moški svet, a ko vzajemno in še z mnogo večjim zanimanjem pohiti k ogledu tudi nežni spol, mora obisk biti tako velik, kakor je.

Po številu ga je sploh težko oceniti. Funkcionarji razstavnega odbora, ki jim je prvi večer že zmanjkalo vstopnic in so jih za danes in jutri naročili izdatno novo količino, sodijo, da je danes do večera posejlo razstavo svojih 8000 ljudi. Sami so imeli ves dan toliko truda, da so zvečer omagovali. Saj sami niso mogli pričakovati, da bo prireditev s svojim ogromnim obiskom zahtevala toliko navora. Od jutra do večera so na nogah in z vso ustrezilnostjo pri takem navoru vzdrževali red in uslužno razkazujejo razstavljene imenitnosti, zvečer pa jih čaka še služba. Vsekar vzorna poštornost.

Za obiskovalca, ki si je razstavo ogledal že prvi dan, je vsemom zanimivo opazovanje, kako se vse te pisane gruč ljudi gibljejo po razstavišču. Kakšni zanimivi tipi meščanskih in podeželskih gospodinj, vmes mnogo nun, pa gospodinskih naraščaj, dekleta iz Ljubljane in bogve odkod iz provinc. Med moškimi je bilo danes opaziti izredno številne duhovnike. Ljubljana pa kot kogarkoli od bankirja in direktorja do solidnega družinskega glavarja iz Vodmata ali Siske.

Za razstavo je izredno ugodno tudi suho vreme. Jedila so ohranjena v prvotni fini kakovosti in obliki, kar pa se malenkost zaradi drena sedese, takoj preko noči nadomestilo kuhinjski umetniki.

Ni dvoma, da bo poslednji dan dovedel na razstavo še nove tisoče. Moralni uspeh je seveda že dosežen, želimo in prav od srca privoščimo tudi gnotneza. Saj bo služil v dober prid: v Ljubljani bo strokovno združenje hoteljskih uslužbencev priredilo svoje tečaje za nadaljnjo izobrazbo naraščaja, a v inozemstvo bo poslalo dva posebno nadarjena mladeniča.

Za dom,

izprehod,

za slavnosti, za šport itd. primerne obleke, le prvotno blago in brezhiben kroj, nudi v največji izbiri trvdka

I. MAČEK, Ljubljana
Aleksandrova cesta 12

Z Jesenic

— Sokolska maskerade, ki se je vršila v soboto zvečer, je nad vse pričakovanje lepo uspeša. Dvorana je bila izredno lepo razsvetljena in dekorirana, posebno se je v dekoracijskem delu izkazal brat Jože Čebuli. Udeležba je bila zelo lena, došlo je mnogo prijateljev Sokola tudi iz raznih krajev Gorenjske, osobito na iz Radovljice in Kranja. Bila je tudi prava revija mask, ki so bile oblačene vse dostojno in druga lepša od druge.

Dopisi

MOSTE PRI LJUBLJANI. Podružnica Kola jugoslovenskih sester Moste - Sv. Peter izreka vsem dobrotnikom, ki so darovali večjo svoto za prireditve božične revni deci in bednim družinam, najsrečnejšo zahvalo, posebno trditi Dukič in druž za velikodušni dar 500 Din.

JEŽICA. Na svečnico je priredil tukajšnji Sokol naraščajočo čajanko, ki je uspeša prav lepo. Po nagovoru prosvetarja so nastopili naraščajniki in naraščajnice s telovadnimi točkami na bradljah in prostu. Tudi moška deca je sopolnila program z eno točko prostih vaj. Naraščajnice dosedanjega Sokola so poklonile bratu starosti odnosno društvu skupno sliko. Deklamirala sta tudi po en naraščajnik in naraščajnica. Nato je sledila kot zadnja točka skupina naraščaja in nekaj deč (nad 60 oseb). Končno so bili vsi pogosteni s čajem, malinovicem in pecivom. — V nedeljo 9. t. m. bo gostovalo na sokolskem odru na Ježici »Narodno prosvetno društvo Vodnik« iz Zgornje Siske z veseloigro v treh dejanjih: »Pred poroko«. Ker je igra polna humorja in zabave, bo dovolj smeha. Začetek ob pol 20. Občinstvo vabimo, da napolni dvorano!

Pri ljudeh s nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno, mlo iztrebljenje črevesja. Zdravniki za srčne bolezni so prišli do rezultata, da učinkuje »Franz Josefova« voda tudi pri težkih oblikah srčne hibe sigurno in brez vsake nepravilnosti. »Franz Josefova« voda se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah ter špicerijskih trgovinah.

BREŽICE. Urejenega pota si žele pešci in meščani, gotovo pa tudi drugi tuji ter bližnji okolici. Ki prihajajo z vlakom v Brežice ter po istem potu tudi odhajajo. Če te med potjo, ko se ne moreš ogniti, dohiti kak avto, se ti bo takem srečanju ni treba več posebej opravičati za črno - belo redu-to. — Stranska pot, ki se odcepi za ošee od glavne ceste, se nekam sumljivo zožuje tako, da se bodo srečujoči se kmalu težko izognili. Ponekod na se udara do gležnjev, kar povzroča, da se ljudje izogibajo levo in desno na njive, kar najbrž ni na korist posestnikov.

RADEVOLJICA. Z ozirom na to, da je tukajšnja sokolska telovadnica sedaj last Sokola kraljevine Jugoslavije in ker radovoljska šolska mladina nima nobene telovadnice, je šolsko vodstvo odredilo, da se telovadne ure vršijo v sokolski telovadnici. Krajni šolski svet pod predsedstvom g. Resmana je sklenil protest proti temu ukrepu, češ da je Sokolski dom — gostilna, ker ima za svoje družabne prireditve gostilniško koncesijo. (Le pri teh prireditvah se v Sokolskem domu toči.) Mladina naj telovadi na prostem. Protest je bil poslan prosvetnemu oddelku banke uprave, ki bo sedaj odločil, ali sme mladina telovaditi v lepi in higienični telovadnici državnega Sokola, katerega starešina je prestolonaslednik, ali pa naj ostane pod »mili nebome«. — Na isti šesti je kraj. šolski svet tudi votiral plačo mesečnih 600 Din tukajšnjemu katehetu g. Faturju.

SV. PETER POD SV. GORAMI. Naša vasiča, ležeča ob lepi Sotški dolini, je znana kot romantičen kraj, obdan z lepiimi grički, posejanimi z vinsko trtico. Nismo sicer tako srečni, da bi se lahko tuji k nam pripeljali z vlakom, vendar smo lahko veseli, da imamo tri avtobusne proge. So to: privatni orogi Sv. Peter - Celie in Desenič-via Sv. Peter Zagreb ter poštino - državna proga Sv. Peter - Mestnje. Do

Domače vesti

* **Osiček za spomenik kralja Petra.** Karlor znano se je v Zagrebu osnoval odbor v svrhu, da se tamkaj postavi dostojen spomenik kralju Petru Osvoboditelju. Na zadnji seji osiške mestne uprave je župan Hengel stavil predlog, naj se Osiček pridruži tej akciji ter votira za projektirani spomenik prispevek v znesku 100.000 Din. Predlog je bil soglasno sprejet.

* **Za inženjerje rudarstva** so diplomirali včeraj na ljubljanski univerzi gg. Franjo Stare iz Kamnika ter Vlado Zajc in Stanko Verbič iz Ljubljane. Čestitamo!

* **Ker je službeno zadržan,** v petek 7. t. m. ban g. inž. Serbec ne bo sprejemal strank.

* **Izpremembe v vojaški službi.** Pehotni kapetan 1. razreda Slavko Skolober je imenovan za poveljnika 4. čete 9. pešpolka. Po potrebi službe so pridržani na službovanje: artiljerijski poročnik Božidar Okorn štaba 5. divizionja vardarske topniške brigade; konjenični poročnik Vekoslav Pintarič kot pobočnik konjenični šoli; poročnik bojnega broda 1. razreda Zdenko Papež pobočnik bojnega broda 2. razreda Adolf Cvirna pa pomorski vojni akademiji v Dubrovniku.

* **Izpremembe v državni službi.** Šumski inženjer v Ljubljani Krsta Mozetič je imenovan za šumskega referenta pri sreskem načelstvu v Šibeniku, za šumskega pristava pri banski upravi v Ljubljani pa Fran Ravtar, doslej pri velikem županu v Mariboru. — Za jetniške paznike so v področju Dravske banovine imenovani: Fran Reher in Josip Horvat pri deželni sodišči v Ljubljani Janez Mlakar pri okrožnem sodišču v Celju ter Fran Reberšek in Fran Hudoklin pri okrožnem sodišču v Mariboru. Za slušatelje pri okrajnih sodiščih pa so imenovani: Fran Petrovec v Šoštani, Ivan Kosel v Radečah Josip Marn v Metliki; Majersič v Dolnji Lendavi in Avgust Sedej na Vranjem.

* **Iz upravne službe.** Za upravna praktika sta imenovana: Andrej Bizjak pri sreskem načelstvu v Ptuj in Stepan Cvek pri sreskem načelstvu v Prelozu.

* **Akcija za porast članov Jadranske straže.** Kakor znano, je bil na poslednjem kongresu Jadranske straže, ki se je vršil meseca julija lanskega leta v Sarajevu storjen sklep, da se začne krepka akcija za povečanje števila članov, ki je znašala lani 40.000. Jadranska straža je v teku jeseni in zime izdala več stotisoč letakov, v katerih je naglašala pomen Jadranske straže zlasti v narodni obrambi. Sklenilo se je, naj se preiščejo vzroki zastoja društvenega delovanja v Sloveniji in naj se stori vse potrebno, da se zanimanje za Jadransko stražo zopet oživi. Izvrševalni odbor bo v kratkem izdal navodila za prirejanje predavanj. V tej zadevi se razpošljejo okrožne oblasti in odborom, ki so medtem že sami pričeli s primerno akcijo in je zlasti lepo uspela ona v Sarajevu, kjer je število podpornih članov poraslo že nad tisoč.

* **Klub »Triglav« v Beogradu.** V prestolnici se je ustanovil pred par meseci slovenski klub z imenom »Triglav«. Svoje prostore, čitalnico in igralnico, ima v Knez Mihajlovi ulici 16-II. Klub kratkemu obstoju ima klub že lepo število članov in dobro napreduje. Klubski prostori so odprti vsak dan od 10. do 22. Dne 8. t. m. priredi klub svojo prvo zabavo v lovski dvorani hotela »Imperial« z lepim lepiem in pestrnim sporedom. Med drugimi sodelujejo in prijaznosti tudi ljubljanski publika dobro znane članice in člani opere gospe Zaludova in Stifilj-Jankovičeva, gg. Knittl in Brezovšek ter znani klavirski virtuozi g. Ličar.

* **Predavanje o Cankarju v dunajski Uraniji.** V ponedeljek 10. t. m. ob 19.45 h. v klubovi dvorani dunajske Uranije, ljudskega vseučilišča, predavanje o Ivanu Cankarju. Predaval bo pisateljica gospa Esti Freudova. Doslej sta izšli na Dunaju že dve krasni knjigi našega Cankarja, o katerih je že bilo govora v našem časopisu. Sledile bodo še druge, ako ne bo deficita s prvima. Ravno tako bodo sledila v Uraniji še druga predavanja o jugoslovenskih književnikih, ako se pokaže na Cankarjevem večeru, da je za to na Dunaju dovolj zanimanja. Zato pozivamo svoje rojake na Dunaju, posebno pa akademsko mladež, da v ponedeljek napolnijo dvorano v Uraniji.

* **Ljubljanski občinski odbor Rdečega križa** kraljevine Jugoslavije priredi svoj redni letni občni zbor v nedeljo 9. marca ob 10. uri dopoldne.

MISTIČNA VEČERA FREGOLI RETTA IN FATIMA V SOKOLSKEM DOMU NA VIČU.

V petek, dne 7. februarja 1930, nastopita na Viču svetovnoznana umetnika Fregoli Retta in Fatima s svojim grandioznim programom, s katerim sta si stekla najlepše uspehe na vseh svetovnih odrih celega sveta, med drugim sta predvajala svoje umetnosti trikrat na kraljevem dvoru v Beogradu ter bila odlikovana od Njeg. Vel. kralja z zlato medaljo Kralj. Doma s krono, itd.

Vstopnice se prodajajo na dan predstave od 3. ure dalje na blagajni Sokolskega Doma na Viču.

* **Sokol na Bledu priredi** v soboto 8. t. m. v dvorani Kazine veliko maskarado z začetkom ob 20., na kateri bo sodeloval priznani jazz-band Negode. Ker bodo vsi prostori dobro kurjeni in je udeležba preko 100 mask zagotovljena, obeta biti ta prireditev ena najlepših in največjih v tej sezoni na Gorenjskem. Zapadlo je v zadnjih dnevih dovolj snega in zamrznilo je tudi jezero, tako da bodo tudi športniki prišli na svoj račun. Kurjenje sobe za prenočišča so gostom vedno na razpolago.

* **Lastniki ribarskih rovrjev vse Dravske banovine** vložijo naprosila, da se udeležijo sestanka v ponedeljek 10. t. m. ob 15. uri v restavraciji hotela »Slon« v Ljubljani. Ker se pripravljajo novi ribarski zakon, je

množno potrebno, da zavzamejo lastniki svoje stališče. V primeru, da se posamezni sestanka ne morejo udeležiti, naj pošlejo svoje pooblaščenca, da jih zastopajo, na moj naslov. Inž. Fran Tavčar, Ljubljana, Breg 8.

* **Na gospodinski šoli »Mladika« v Ljubljani** se prične prihodnji večerni tečaj v ponedeljek 10. t. m. Vpisovanje za tečaj bo v četrtek in petek od 17. do 19. v prihišču liceja z Bleiweisove ceste in ne v »Mladiki«. Prednost za tečaj imajo mestne uslužbenke in soproge mestnih uslužbencev.

* **Smrtna kosa.** V Lazah pri Borovnici je umrl g. Franjo Franc, nadspovednik državne železnice v pokoju. — V Fari pri Novi vasi na Bloka je umrl dolgoletni služni občinski odbornik g. Ivan Modic — V Kamniku je preminula ga. Ana Bečeva, rojena Kendova, v starosti 79 let. Njeno truplo se prepelje danes ob 14. na Brdo pri Lukovici. — Pokojnikom blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Pred sezono turškega prometa.** V teku letošnje pomladi in poletja se pričakuje veliko število tujcev, ki bodo posetili Jugoslavijo. Svoj prihod je prijavilo že lepo število posameznikov in skupin. Za binkošti je prišla svoja prihod velika skupina graških visokošolcev, ki posetijo našo državo v znanstvene svrhe. Posetili bodo našo riviero, Bosno in Hercegovino, Črno goro in Južno Srbijo, na povratku pa tudi Beograd in Zagreb. Za poletje je prijavljena velika ekskurzija čeških gasilcev, ki so naročili poseben vlak.

Novo! Ob 4., pol 6., pol 8. in 9.!

PRVI GREH

Ljubezen in zablode strasti

KINO IDEAL

* **Zimski kmetijski tečaj v Žičah.** V Žičah pri Konjicah se je 21. januarja otvoril šestdnevni zimski kmetijski tečaj. Otvoril ga je sreski načelnik g. Trstenjak. Na tečaju se obravnavajo: sadjarstvo, poljedelstvo, travništvo, živinoreja, vinarstvo in kletarstvo, gozdarstvo, kmetijsko pravo, zadržništvo in drugo.

* **Ugotovitev.** Članek »Žrtve pretepa in razne nesreče« od 28. januarja popravljamo v toliko, da na Golniku ni prišlo do pretepa v gostilni »Golnik«, temveč v neki privatni hiši. Pretepači sploh niso obiskali imenovanega gostilne.

* **Raziskavanja v Križni jami pri Ložu.** Dodatno k večerajšnjemu poročilu o raziskavanju Križne jame sporočamo, da so sedanje vodne prilike v jami za obisk ugodne. Zato vabimo vse prijatelje Društva za raziskavanje jam, ki še ne poznajo lepote Križne jame, da se udeležijo izleta, ki ga bo društvo priredilo v petek 7. t. m. Interesanti naj se javijo v četrtek zvečer ali v petek dopoldne v gostilni A. Žnidaršiča v Ložu. Odhod iz Ljubljane je možen v četrtek ob 14.05 ali 18.30, oziroma v petek ob 6. Oprema planinska, z nepremičnimi čevlji.

* **Smrtna nesreča** se je pripetila na parni žagi trdnice Kobi-Meden v Preserju. Vagon na katerem so se po industrijskem tiru odvažale deske, je skočil s tira, se prevrnil na 16 letnega uslužbenca Jerneja Mojačiča, ter mu zdrobil glavo in prsni koš. Ostal je na mestu mrtev. Truplo ponesrečenca, ki je bil marljiv mladenič, so prenesli na dom njegove matere — vdove v bližini vasi Kamnik.

* **Huda nesreča na zagrebškem kolodvoru.** V ponedeljek ponoči se je na kolodvoru Sava v Zagrebu pripetila huda nesreča železniškemu uslužbencu Antonu Bevcu, rodom iz Brežic. Pri manevriranju vlaka ga je zgrabil lokomotiva in mu zdrobila desno nogo. Reševalno društvo ga je prepeljalo v bolnico usmiljenih sester na Vinogradski cesti.

SADJARJI!

Cepilno smolo najfinjše kakovosti in druge kemikalije za sadjarstvo dobite pri tvrdki »CHEMOTECNA« družba s o. z., Ljubljana, Mestni trg 10.

* **Grozna smrt zaradi eksplozije granate.** Kakor poročajo iz Kolašina, se je predvčerajšnjim Milijka Vlahović v družbi Vujića Malikića podal v bližnji Mojkovac. Ko sta šla po neki nivi, sta naletela na nekaj trdega, kar je molelo iz zemlje. Izvedla sta končno je nivo veliko granato, ter jo vzela s seboj. Pred domačo hišo je Vlahović skušal odstraniti z granate led in zmurznjeno prst. Pri tem pa je granata eksplodirala z močno detonacijo in Vlahovića strašno razmesarila. Na kraju nesreče je ostala le glava in ena roka, ostali deli njegovega trupla pa so bili razneseni daleč naokoli. Težko ranjen je bil tudi Vujića, katerega so prenesli v kolašinski bolnico.

* **Falzičiran 10 dinarski bankovec.** V Zagrebu je predvčerajšnjim delavec Ivan Svetec v gostilni Mikolici plačal zapitek s falzičiranim desetdinarskim bankovcem. Gostilničarka, ki bankovca ni dobro pogledala, mu je še vrnila par dinarjev prebitka. Pozneje šele je ugotovila, da je bankovec le slab filzičkat, ter je zadevo prijavila policiji. Svetec je bil aretiran.

* **Vlom v Tržišče.** V Tržišču pri Mokronogu je bil izvršen te dni drzen vlom v trgovino tamošnjega Konzumnega društva. Neznani storilec je prišel v lokal s pomočjo ponarejenega ključa in odnesel 3 m črne kamgarn, 5 m bele-blega, 13 m črnega kloba, 32 m kontemine, več parov nogavic, nekaj srajc, hlače, več kosov razne volnene obleke in nekaj gotovine.

* **Simovi ustrelili očeta.** Minulo nedeljo so privedli v zapore v Pakrau brata Matija in Stjepana Jakovljevića, ki sta ustrelila svojega očeta ker se je ta nameraval zopet oženiti in ni hotel prepuščati posestva svojima sinovoma.

ITO — zobna pasta najboljša!

* Tovarna Jos. Relch sprejema mehko in škrobno perilo v najlepšo izvršitev. * Gospodine! Vaše perilo pere. posuš. monka ali lika tovarna Jos. Relch.

* Proti nevarnosti infekcije skozi usta uporabljajte okusne pastile Anacot! 45

Iz Ljubljane

* **Gostovanje francoskega gledališča La petite scene v Ljubljani.** Kakor smo že omenili, bodo gostovali Francozi v Ljubljani v sredo 12. t. m. in v četrtek 13. t. m. Prvi večer bo posvečen staremu, drugi večer pa modernemu repertoarju. Od starih avtorjev bodo igrali komedijo v treh dejanjih »Drugo presenečenje ljubezni« (spisal Marivaux) ter Mollerovo enodejanko »Prisiljena ženitev«. Med modernimi avtorji najdemo starega znanca ljubljanske drame Courtelinea. Izvajali bodo tri scene pod naslovom »Prijatelj zakonov«. Dalje nam bodo predstavili dvodejansko komedijo Anatola Francea »O človeku, ki se je poročil z neno ženot. Vstopnice se nadejajo pri dnevnih blagajni v opernem gledališču. Predstave bodo v drami z nekoliko zvišanimi cenami.

* **Pred slabo stavbno sezono.** Pišejo nam: Splošna sodbja je, da se letos ne bo zidalo toliko, kakor lani. Sicer smo šele v začetku leta, vendar ni čuti v javnosti o projektihih večjih stavb. Najbrž bo letos stavbno gibanje v mestnem okolišu znatno slabše, kakor je bilo lani. Vzrok temu sta drag stavbni svet in pomanjkanje denarja. Seveda pri vseh teh slabih izgledih stavbna sezona ne bo popolnoma počivala, kajti je je dokaj posameznikov, ki so se odločili, da si navzlic vsem zaprekam postavijo lasten dom.

* **»Sinja ptica«** je naslov ruskega baleta, ki deluje v Berlinu pod ravateljstvom Jushnyja. Iz Berlina prišla potem svoja gostovanja po Evropi in pride v dne 14., 15., in 16. t. m. prvič v Ljubljano. Nastopil bo s tremi različnimi sporedi, ki so sestavljeni iz baletnih in pantomimskih točk. »Sinja ptica« je prvovrsten ansambel te stroke ki vzbuja vsepovsod največje zanimanje. Predprodaja vstopnic v operi.

* **IV. reprezentančni ples akademikov** bo 8. t. m. v Unionu pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja. Donos je namenjen izpopolnitvi strokovnih knjižnic in akademski bolniški blagajni.

* **Iz gledališča.** Drevi se bo v operi ponovila opera »Hasanaginica« s Thierryjevo v naslovni vlogi. Za abonma B.

* **Burka »Pred poroko«** na Sentiakobskem odru. Ker je bila zadnja predstava burke »Pred poroko« razprodana in je moralo oditi brez vstopnic mnogo posetnikov, se je odločila uprava Sentiakobskega odra, da še enkrat ponovi to imenito burko. Vstopnice se dobe v trgovini gosp. Miloša Karničnika na Starem trgu.

Jutri grandiozna premijera velefilma

Brezbožno dekle

Jutri! ELITNI KINO MATICA!

* **Novinarsko društvo v Ljubljani.** Za danes napovedane seje odbora ne bo zaradi istočasne seje občinskega sveta. — Tajnik. — **O najnovejši ruski književnosti** bo prihodnji terek pri ZKD predaval univ. prof. dr. Jelačić iz Skopja. Na predavanje opozarjamo že danes.

* **Predavanje o naši gledališki kritiki,** ki je bilo zaradi naznanjenih ovir v zadnjih tednih preloženo, se bo vršilo nepreklicno v nedeljo 9. t. m. ob 10. dopoldne v zbornici dvorani ljubljanske univerze. Predaval bo režiser g. Ciril Debevec. Vstop prost.

* **Planinski ples.** Turisti, alpinisti, plezalci in plesalci seveda tudi planinke in neplaninke se snidejo 8. t. m. na Taboru, kjer bo veliko planinsko slavlje. Posebno veseli bomo obiska tovarišev z dežele. Kdor le more, naj pride ta dan v Ljubljano

IV. Obrtniški ples

8. FEBRUARJA 1930
V KAZINI

8. februar

planinski ples na Taboru

Letos birma bo pri nas, prišel bo slaščičar v vas. Stojnice je že naročil, kjer se BUDDHA čaj bo točil! Tea Import, Ljubljana, Aškerčeva ul.

Dvorska knjižnica

vjudno naznanja cenjenim odjemalcem, da posluje sedaj v hiši, kjer se nahaja elektrotehnično podjetje gospoda Ivana Mihelića,

BORŠNIKOV TRG 1.

Zahvala.

Ob priliki naše srebrne poroke smo prejeli od prijateljev in znancev toliko čestitk in cvetja, da nam ni moglo se vsakemu posebej zahvaliti, zato izrekamo tem potom našo najsrčnejšo zahvalo.

Edo in Ana Stuchly

Mladini neprimerno!

Lepa, črnooka, temperamentna, v filmu ljubezni in ljubosumja

Tihotapčeva nevesta

Ufa premijera!

Ob 4., ¼7., ½8. in 9.!

Jenny Jugo

Kino »DVOR«

in obišče na planinskem plesu svoje prijatelje in znance. Letos je to za podeželske tovariše posebno ugodno, ker bo ples v soboto, tako da se lahko v nedeljo jutraj odpeljejo domov in ne bo nihče pri svojem poslu ničesar zamudil. Prav posebno pa vabimo v Ljubljano naše krasotice. One naj dokažejo, da lepota ni samo doma v mestih. Naša želja je, da se udeležijo vse Slovenke lepote tekmovanja, ki bo na tem planinskem plesu.

Danes zvečer po zaključku kulinarčne razstave v restavracijah »Slon«, »Union« in »Zvezda« pokušnja razstavljenih kuharskih mojstrov in

* **Prijeti vlačugarici.** Štefka P. omenjena v poročilu pod tem naslovom v »Jutru« 29. januarja, ni istovetna s Štefko Porentovo iz Podmolnika pri Dobrunjah.

* **Hud maček.** Čevljarski pomočnik Ivan P. je zašel prednočnim v neko dalmatinsko gostilno na Sv. Petra cesti, kjer se je v par urah tako zelo nabral dobrih kapljic, da mu natakarcia slednjič že ni več hotela postreči. P. se je napolned dvignil in odšel na ulico. Kaj se je pozneje zgodilo z njim, mu je popolnoma nejasno. Drži je to, da se je jutraj prebudil doma na Zaloški cesti brez suknje in brez telovnika. Dočim je imel suknjic in hlače na sebi. Ker mu je zmanjkala 1600 Din vredna, popolnoma nova suknja se je seveda oglašal na policiji in prosil, da bi se na kak način dognalo,

Jutri velefilm kralja režiserjev, veledelo

Brezbožno dekle

Jutri! ELITNI KINO MATICA!

kde se nahajajo njegove stvari. Le medlo se spominja, da ga je ponoči zajela neka družčina in ga spravila v neznanu stanovanju, odkoder se je rešil šele čez par ur, nakar se je zopet naselila tema v njegovih možganih...

* **Sličice iz ogravalnice.** Letos sicer ni mrza, vendar so prostori mestne ogravalnice v Kosovski ulici vedno polni. Tam posedajo po klopih in polegajo, kjer pač je, razni brezstanovalci, ki tu pa tam uganajo tudi kako tako, ki gre na račun tovariša. Prednočnim sta se zaradi neke malenkosti sprla brezposelni mizar Milutin in brezposelni delavec Silvester. Nekaj časa sta se ruvala in se obdelovala z golimi rokama, dokler ni srboriti Silvester pograbil čevljev in nasprotnika pošteno kresnil parkrat po obrazu. Prebil mu je kožo na več mestih in je ranjenec moral iskati zdravniške pomoči. Še huji je drugi primer. V ogravalnici je našel zatočišče tudi brezposelni delavec Anton. Ta se ga je prednočnim tako napil, da je slednjič v lezi pograbil lonce vrele vode in polil z njo tovariša Jožeta Baniča, ki so ga morali zaradi hudih opeklin spraviti pozneje v bolnico. Antona M. so že ponoči aretirali in sicer zaradi različnih nerednosti, ki jih je zagrešil v zadnjem času.

Pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja

IV. reprezentančni ples

služateljstvo ljubljanske univerze
8. februarja v Union-u

* **Lep kavalir.** Služkinja Marija s Sv. Petra ceste se je v nedeljo seznanila z nekim Francem in obiskala z njim Fortunovo gostilno na Vodovodni cesti. Tam se je oglasila harmonika in je šla tudi Marija plesat, med tem pa je France pazil na njeno torbico. Pri tem je bil tako previden, da je bila Marija včeraj prisiljena zglasti se na policijo in ga prijaviti zaradi tatvine 100 Din.

* **Zopet tatvina kolesa.** Marija Ocvirnova, stanujoča na Poljanski cesti št. 53 je naznanila, da ji je dne 2. t. m. v popoldanskih urah ukradel neznan tat iz shrambe na dvorišču domače hiše 1500 Din vredno damsko kolo. Ukradeno kolo, je bilo črno pleskano in označeno s tovarniško številko 698.990.

* **Akademski pevski zbor** bo imel v soboto 8. t. m. ob 11. izredni občni zbor v balkonski dvorani na univerzi. Udeležba za vse člane obvezna in nujna.

* **Ženski Pokret** bo imel sejo drevi ob 20. v damski sobi kavarne »Emona«.

* **Plesni odbor JNAD »Jadrana«** naznanja, da bo zadnja redna plesna vaja drevi v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Zaključna plesna vaja pa bo danes teden 13. t. m. istotam.

* **Pisarna Podpornega društva slopih** se je preselila Pod Tranco 2-III levo.

* **Občni zbor Podpornega društva železnih uslužbencev** in upokojencev v Ljubljani bo 23. t. m. ob 8. jutraj salonu restavracije na gl. kol. v Ljubljani z običajnim dnevnim redom.

* **Cene so padle,** zato opozarjamo že danes vse one, ki se hočejo pri nizkih cenah dobro zabavati v letošnjem predpustu, naj pridejo na IV. obrtniški ples v soboto 8. t. m. v Kazini.

* **»Preporoda« maskerade.** Maskerade SO »Preporoda« bo 22. t. m. v veliki dvorani Kazine in ne to soboto, kakor je

bilo pomotoma javljeno. Igral bo jazz Odeon. Vljudno vabljeni.

* **Polenovka,** namočena, se dobi vedno v delikatesni trgovini S. R. Kovačič, Miklošičeva cesta 32.

* **Zima je v deželi.** V današnji dobi sporta se zabava staro in mlado z drsanjem sankanjem in smučanjem. Zivahnost, smeh, veselje in zardev obrazi nas čakajo, ako se bližamo kakšnemu za zimski sport primernemu kraju. Kakor je na pr. lepa Kranjska gora. Toda sredj vsega tega veselja ne smemo pozabiti, da sicer zdravi in po pravici toliko ahaljeni sport skriva v sebi tudi nevarnosti, katerim je treba posvetiti posebno pozornost. Zaradi tega je treba posebno neopreznosti mladini priporočati, da se opremit s toplo obleko, toplo pijačo ter vedno tudi s škatlico aspirinskih tablet Bayer. Te morajo imeti vsak vneti športnik takoj pri rokah, kadar se odloči za daljši odmor, ker je ostri gorski zrak drugače sicer zdrav, lahko zelo nevaren razgretemu telesu ter povzroči huda obolenja, katerim se lahko izognemo, ako se pravočasno poslužimo aspirinskih tablet Bayer. 165

* **S kulinarčne razstave.** Mladino, dame ter sladkosnednike sploh privlačuje slaščičarja. Umetnik v tej stroki, dobavitelj vseh boljših ljubljanskih krogov, g. Galle Alojz pridno pozdravlja na levo in desno svoje številne naročnike. Zgradil je iz same čokolade gradič ter ga izlozil z drugimi svojimi specialnimi izdelki občinstvu na ogled. Svoj »umetniški atelje« in pekarno ima v Gosposki ulici, kjer se peče in modlira noč in dan, da zadosti svojim malikovalcem. Tvrda Zalaznik pa je razstavila veliko torto, v katero je uprav umetniško vdelala jugoslovenski državni grb. Da tudi kvaliteta ustreza umetniškemu delu, ne dvomimo. Tudi tvrdka Novotny se zaostaja. Iznačljiva je. Motive, ki bi jih pripisal iznajdljivosti upodabljalovega umetnika, izobčili čestitljivo iz najsilnejših snovi, ki kličo, da urvažjo tudi pri jedi umetnost. Gospe pa, ki vstopijo, zapelje kar tja na desno, kjer se čudijo, da je mogla »zemljica roditi« v ljubomskih goricah tak čisti riling tako visoke kvalitete, kakor ga ponuja tvrdka Bolaffio in sinovi na poizkušnjo. Kakor vemo, ne zamaž, saj dela prav imenitne kupčije. 784

Cecil B. de Mille-a, največje filmsko čudo

Brezbožno dekle

Jutri! ELITNI KINO MATICA!

sno, kjer se čudijo, da je mogla »zemljica roditi« v ljubomskih goricah tak čisti riling tako visoke kvalitete, kakor ga ponuja tvrdka Bolaffio in sinovi na poizkušnjo. Kakor vemo, ne zamaž, saj dela prav imenitne kupčije. 784

Iz Maribora

* **Iz gledališča.** »Sneg« zanimiva drama slavnega poljskega dramatika Przybylskega se bo uprizorila v kratkem. — Sloviti ruski groteski teater »Sinja ptica«, ki ima svoj sedež v Berlinu in ki gostuje sedaj po Jugoslaviji s kar največjim uspehi, bo uprizoril tri večere v gledališču predvdoma v drugi polovici februarja.

* **Ljudska univerza v Studenchi.** Drevi ob 19. predava g. Robnik o ustroju človeške družbe.

* **Poroka.** V Sv. Lenartu v Slov. Goricah se je poročil g. Josip Babič iz Košakov z gđ. Marijo Solak, hčerko gostilničarja in veleposelnika. Bilo srečno.

* **Podravska podružnica Slov. planinskega društva** v Rušah naznanja, da se lahko vplača članarina za tekoče društveno leto tudi pri Celjski posojilnici, podružnici v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 11.

* **Udruženje jugoslovenskih železničarjev** v Mariboru ima svoj redni občni zbor 9. t. m. v mahi dvorani Narodnega doma.

* **Delo dobe:** 1 kamnosek, 1 čevljar, 2 vzgojiteljici in 2 bolniški strežnici. Interesenti naj se zglaste pri mariborski Borzi delala.

* **Palača OUZD nasproti sodišča** se bo pričela graditi v maju in bo najbrže v jeseni že gotova. V palači bodo poleg kopalnice s priami in parnimi kopeli, terapija, diatermija, ambulanca itd. V palači bodo tudi prostori za urade OUZD, društveni lokali za strokovne organizacije, za Delavsko zbornico itd. Poleg tega bo zgrajenih tudi 15 do 16 stanovanj. V prihišču bodo poslovni prostori za trgovine, odvmetniške pisarne in drugi lokali.

* **Smrtna kosa.** V Mariboru je umrl včeraj v starosti 66 let upokojeni železniški uradnik in hišni posestnik Josip Kukovič

Kungota je zelo nerodna in neprimerna. Dosedaj je bilo vedno treba napraviti velik ovinek čez Pesnico in Lajtersperk. Sedaj izdeluje okrajni cestni odbor mariborski nov načrt za zgradbo najkrajše in najugodnejše ceste zveze naravnost preko hribov od St. Hla do Robnika proti Gor. Kungoti. Iz Ljutomer.

a—Regulacija Pesnice. Pesnica, ki v svojem 40 do 50 km dolgem toku ob vsakom deževju deloma poplavi polja, ogroža razvoj poljedelstva in povzroča ogromno škodo. Zadeva regulacije je zopet stopila v ospredje interesa prizadetih krajev. Dočim so se pod Avstrijo vršile samo malenkostne regulacije, je bivša oblastna samouprava začela s pripravami za popolno regulacijo Pesnice. Ves ta načrt pa je padel v vodo. S strani prizadetih občin je bil osnovan poseben odbor, ki bo predložil vse načrte banu in ministru za poljedelstvo ter javna dela.

Iz Celja

e—Pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske priredi v nedeljo 9. t. m. ob 16. v Celju svoj koncert, na katerem bo izvajal vse one pesni, ki so se peale na koncertih v Franciji. Predprodaja vstopnic pri Gorjancu & Leskovšek v Celju. Prav tam se dobi tudi tiskani program s slovenskim in francoskim besedilom petih zborov.

e—Tujski promet v Celju v mesecu januarju. V celjskih javnih priložnostih je v minulom mesecu prenočilo skupno 1249 oseb in sicer 1049 Jugoslovenov, 164 Avstrijcev, 11 Nemcev, 11 Italijanov, 5 Čehoslovakov, 3 Madžari, 3 Francozi, 2 Američani in 1 Švicar. Po poklicu so bili: 436 trgovskih potnikov, 186 delavcev, 85 obrtnikov, 53 zdravnikov, 39 dijakov, 37 industrijarov, 29 uradnikov in 384 jih je bilo brez poklica.

e—Opozorilo planincem. Drevi ob 20. bo v klubovi sobi Celjskega doma občni zbor Savinjske podružnice SPD. Na dnevnem redu bo poleg poročil funkcionarjev tudi sklepanje o prepustitvi Hausenbichlerjeve koče Trboveljski podružnici SPD. Nato se bodo vršile volitve novega odbora.

e—Pohitite za obnovu srečk 2. razreda. Ker bo zbiranje že 10. t. m. Kdor ne bo pravočasno obnovil srečk, mu jih bomo prodali drugim interesentom.

e—Smrtina kosa. V celjski javni bolnici sta umrla 74 letni prevzivalnik Jakob Seligov iz Roginjske gorce in 16 letna Barbara Jančevića, hči posestnice iz Voljnika.

e—Tri izgube. Marija Zorkova iz Zavadnega je izgubila na Glavnem trgu rjavo denarnico, v kateri je imela manjšo vsoto denarja. Marija Stropnikova iz Levca je izgubila neke v mestu aranžirano knjižnico svojega moža z vlogo 7500 Din. Knjižnica je izdana od celjske Mestne hranilnice. Razen tega pa so se nahajali v knjižnici tudi trje bankovci po 100 Din. Posestnik Edvard Rupnik s Spodnje Llanova je izgubil pred dnevi v Kersnikovi ulici 500 Din, ki jih je imel v pisemski kuverti.

Iz škofje Loke

e—Živinozrejska zadruga v Zabnici ima za svoje člane v zalogi krmilno moko kg po 1.25 Din, debele otrobe kg po 1.55 Din, drobne otrobe kg po 1.25 Din in poklajno spno kg po 4 Din.

e—Mestna občina škofjeloška poziva prebivalstvo, ki koli živino na domu, da se mora zaklati živina prijaviti zaradi plačila takse. Enako je treba naznaniti vse mase, ki se iz tujih okolišev uvozi v območje škofjeloškega mesta. Prestopki se bodo kaznovali z globo in s konfisciranjem zaklane, odnosno uvoženega mesa.

Iz Kranja

e—Za gasilski ples, ki bo v soboto 8. t. m. v vseh prostorih Narodnega doma, se vršijo velike priprave. Otvorjen bo tudi III. vinski sejem s pijačo iz kleti najuglednejših vinskih veletrgovcev. Vršilo se bo tudi kegljanje na dobitek.

e—Zahvala. V svojem kakor v imenu svoje soproge Režike, roj. Rizzoli, se najtopleje zahvaljujem za izredno številne čestitke k najini poroki. Franjo Gajšek.

e—Krajevni odbor društva Rdečega križa v Kranju bo imel svoj redni občni zbor v nedeljo ob pol 11. v uradni pisarni sreskega načelnika v Kranju z običajnim dnevnim redom.

Iz Litije

e—Včerajšnje poročilo o izselitvi rod-bine Lozarjeve iz Litije izpopolnjujemo tako, da ostane geometer g. Mate Lozar sam še nadalje v našem kraju in stanuje v Gradcu.

e—Otvoritev zobotehniškega ateljeja. Danes otvori v Rotarjevi vili zobotehniški atelje g. Boris Štoka, ki je doslej izvrševal svojo prakso v Trzinu.

Iz Zagorja

e—Plesni venček sokolove plesne šole bo 8. t. m. ob pol 8. v dvorani doma. Vabljeni vsi. Igral bo ves orkester Glasbenega društva. Posebna vabila se ne bodo pošiljala.

Iz Novega mesta

e—Sentjakovski oder bo gostoval v soboto 8. t. m. ob priliki prireditve sportnega kluba »Elanc z veseloljubno« Pred poroko.

a—Gasilski prireditve v Sokolskem domu je zelo povoljno uspešna. Diletantje so odigrali v režiji g. Pavčiča »Zupanovo Micke« prav pohvalno. Salve smeja sta vzbujala Pat in Patachon, ki sta nastopila kot policista, nazadnje pa sta se znašla v ječi. Starešinstvo gasilskega društva je imelo tudi tokrat za aranžiranjem prireditve srečno roko. Omenjamo še, da je oskrbel dekoracijo g. Josip Bergman ml., ki je vzbudil pozornost zlasti s svojim visečim Zeppelinom, na katerem se je blestel napis »Na pomoč«.

SPORT

Mednarodna afera Vodišek

Včerajšnji »Sporttagblatt« objavlja svoje drugo obširno poročilo o skandalu v Strbskem Plesu. Pri tem poudarja ponovno, da se bo moralo tekmovalce brezdomno razveljaviti. Glavno vprašanje pa je sedaj, pravi dunajski list, ali se bo evropski prvak v umetnem drsanju za leto 1930 imenoval dr. Sliva ali Karl Schäfer. Zali bog bo ta skandal v javnosti dokaj diskreditiral sport sploh, in to zaradi nezasišane pogreške poedina. Sport nima edinega cilja, da telesno vzgaja mladino, sport mora vzgajati tudi prave značaje, ki niso podvrženi boleštnim ambicijam.

List naglašava ponovno, da je JZSS ravnal popolnoma korektno. Naš vrhovni zimsko-sportni forum je pokazal največji interes na tem, da se vsa zadeva docela razčisti.

Odrpno vprašanje pa je še, ali je še kdo drugi vedel o tem, da je g. Kavšek v Strbskem Plesu pravzaprav g. Vodišek. Pri tem opisuje »Sporttagblatt« prav zanimivo, kako je g. Vodišek v hotelu, kjer je bil prijavljen kot g. Kavšek posete novinarjev in drugih. V hotelu so torej vedeli za to »hlestakovščino«. Ali so o stvari vedeli tudi uradni českoslovaški krogi, to dosedaj še ni dognano. »Sporttagblatt« zahteva od českoslovaškega drsalnega saveza, da se tudi on pobriga za stvar. List ne očitja oficijelnim českim funkcionarjem še ničesar, vendar pa zahteva, naj tudi oni s svoje strani pripomorejo, da se v interesu sporta natoči čisto vodo.

Državno prvenstvo v smučanju

Smučsko-tehnični odbor JZSS javlja: Letošnje državno prvenstvo v smučanju se bo izvedlo v Bohinju prvo primerno nedeljo, ko zapade dosti snega. Tekmovalna proga znaša 18 km, skakanje se vrši na Hanssenovi skalnici. Tekmuje se posebej na 18 km, v skokih in v kombiniranem tekmovalju. Državni prvak postane zmagovalac v kombiniranem tekmovalju. Zaradi negotovih snežnih prilik se bo objavil dan tekme šele takrat, ko bo izvedba mogoča. Tek na 18 km se bo vršil ali na nedeljo, ali na dan pred skoki, skoki pa naslednjo nedeljo.

Zaradi potrebne evidence prosimo, da prijavitelje tekmovalce takoj in sicer ločeno za 18 km, za skoke in za kombinirano tekmovalje. Tekmovalci v kombiniranem tekmovalju se lahko prijavijo tudi k ločenemu tekmovalju, četudi krmarijo tekmovalno progo le enkrat, a se jim v tem primeru dvojnó ocení. Prijavitelj je na saveznih prijavnicah!

Tekma v smuku

Nedeljska tekma v smuku, ki jo priredi v Planici smučarski klub Ljubljana, bo letos prva te vrste. Ker je za te vrste prireditve zanimanje tudi v široki javnosti veliko, je odziv na večje število starih in mladih zasigurno. Veliko privlačnost bo imela tekma za gledalce, ker bo mogoče ves potek tekme zasledovati od starta pa do cilja in sicer prav od koče v Planici. Vsi tekmovalci morajo biti v Planici že v soboto zvečer, v nedeljo jutraj odhajajo ob 7. uri skupno na start. Novega snega je zapadlo v Planici dovolj, tako, da je smuka prav ugodna. Vse podrobnejše informacije prejmejo tekmovalci v soboto odnosno nedeljo jutraj od vodstva tekme v koči.

Smučarski klub Dovje-Mojstrana bo priredil v nedeljo 9. t. m. dopoldne med-klubsko smučsko stafetno tekmo v okolici Mojstrane. Stafetni tek bo na 24 km dolgi progi (4 x 6) s startom in ciljem v Mojstrani. Vsaka stafeta sestoji iz 4 tekmovalcev. Posamezni klubi morajo postaviti poljubno število stafet, najmanj pa vsak po eno kompletno. — Start ob 8. jutraj. Tekmovati morajo le od JZSS verificirani člani. Za to, da je vsak član resnično verificiran, odgovarja njegov klub. Prijavnina 10 Din od tekmovalca se plača pri zbiranju, ki bo ob 7.30 v hotelu Triglav. — Vse smučske klube vabimo, da se tekme v čim večjem številu udeležijo ter jih prosimo, da nam sporoče, koliko moštev (stafet) odpošlje na tekmo. Klub, ki si pri tekmi pripori prvenstvo, dobi za darilo v trajno last zelo lep pokal. Izmed vseh tekmovalcev pa prejmeta dva, ki dosežeta prvi tekmi najboljši čas, priznanice. Tekmuje se po pravilniku JZSS. Rezultat tekme in izročitev darila ter priznanic ob 14. v hotelu Triglav.

Smučsko-tehnični odbor JZSS javlja: Letošnje državno prvenstvo v smučanju se bo izvedlo v Bohinju prvo primerno nedeljo, ko zapade dosti snega. Tekmovalna proga znaša 18 km, skakanje se bo na Hanssenovi skalnici. Tekmovalci v kombiniranem tekmovalju. Državni prvak bo zmagovalac v kombiniranem tekmovalju. Zaradi neugodnih snežnih prilik se bo objavil dan tekme šele takrat, ko bo izvedba mogoča. Tek na 18 km se

bo vršil ali na nedeljo, ali na dan pred skoki, skoki pa naslednjo nedeljo. — Zaradi potrebne evidence prosimo, da prijavitelje tekmovalce takoj in sicer ločeno za 18 km, za skoke in za kombinirano tekmovalje. Tekmovalci v kombiniranem tekmovalju se lahko prijavijo tudi k ločenemu tekmovalju, četudi krmarijo tekmovalno progo le enkrat, a se jim v tem primeru dvojnó ocení. Prijavitelj je na saveznih prijavnicah!

JZSS (smučsko-tehnični odbor). Danes ob 20. v kavarni Emona vsa seja odbora.

Službno iz LNP. Seja odbora za proskevo 10. letnice obstoja LNP bo v petek 7. t. m. ob 18. v klubovi sobi (kleti hotela »Mikšič«). Seje naj se sigurno udeležijo gg. Zajc, Buljevič, Lukežič, Betetto, Kovac in Kuret. — Tajnik I.

Ilirija: Maribor. Ilirija bo otvorila v nedeljo letošnje nogometno sezono z gostovanjem I. SSK Maribora. Zimski odmor se bo v prvih tednih vožni igralcev pač poznal, vsceno pa obeta že prvo srečanje med Ilirijo in Mariborom zanimivo tekmo.

SK Krakovo. Danes ob 20. seja ožjega odbora v prostorih gostilne Usenik. Borštnikov trg 2. ASK Primorje (boks-sekcija) ima danes točno ob 18. redni trening v telovadnici I. drž. gimn. Posim one, ki so se prijavili, da sigurno pridejo, sicer naj se odjavijo.

ASP Primorje (nogometna sekcija). Jutri, v

petek ob 20. sirogo obvezen sestanek vseh igralcev v gostini »Kačič«. — Trener.

SK Ilirija (smučarska sekcija). V petek ob 18.30 v telovadnici Srednje-tehnične šole sestanek smučarske sekcije. Točno vsi.

SK Ilirija (nogometna sekcija). Igralce opozorjamo na zadnje objave v članski knjižnici v Evropi. Trening danes ob 19.

I. redni občni zbor SK Dobruha v Trbovljah bo v nedeljo 16. t. m. ob 15. v lokalu gostilne g. Amerška. Dnevni red je objavljen na oglasni deski v klubski sobi. Članstvo se poziva na polnoštevilno udeležbo.

Občni zbor SK Mura. SK Mura (Murska Sobota) sklicuje za 7. marca redni letni občni zbor v posebni sobi kavarne Meoio ob 20. Ako ob določenem času ni navzoča vsaj tretjina do glasovanja upravičenih članov, bo občni zbor čeno uro kasneje s istim dnevnim redom, ne glede na število prisotnih članov. (§ 14. previl.). Samostojni predlogi članov se morajo predložiti odboru s podpismi najmanj 10 do glasovanja upravičenih članov vsaj 8 dni pred občnim zborom.

Vremensko poročilo iz Kranjske gore: Temperatura ob 7. uri: —9. Jasnó, zahodni veter. Snega 30 cm, 20 cm novega, nekoliko osneženega na staro podlago. Smuka prav dobro. Skakanje bo do nedelje pripravljeno.

GOSPODARSTVO

Nalaganje zadrúžnega denarja potom Zadrúžne zveze

Prejeli smo: V »Jutru« ob 29. januarja smo ugotovili, da se je razmerje med vlogami, ki jih nalagajo zadrúge — članice pri Zadrúžni zvezi v Ljubljani, in med krediti, ki jih daje zveza svojim članicam v zadnjih letih, znatno spremenilo. Konec preteklega leta je bilo od skupnih vlog pri Zvezi v višini 172.8 milijona Din porabljenih za kreditne članicam le 53.7 milijona Din. Dočim je imela Zveza preko 100 milijonov Din naloženih pri bankah. Lani je imela torej Zveza pri svojih članicah naloženih le 31 % vlog, medtem ko je imela še pred leti naloženih 50—60 % pri svojih članicah. Na koncu je bilo ugotovljeno, da Zveza zadrugam po načelu zadrúžne skupnosti prepoveduje nalagati presedke pri bankah, sama pa nalaga pri bankah večino zadrúžnega denarja.

Nedeljski »Slovenec« odgovarja na te ugotovitve in dokazuje upravičenost zahteve po zadrúžni disciplini in koncentraciji gospodarskih sil kmetovih, kajti zadrúžništvo ne vzdržuje visoke obrestne mere. Tako dokazovanje je povsem odveč, ker upravičenosti zahteve na zadrúžni disciplini ni nihče zanikal, nasprotno ugotovljeno je bilo, da se tega sicer pravilnega načela Zveza sama ne drži, če nalaga pri bankah večino zadrúžnega denarja.

Dalje ugotavlja »Slovenec«, da Zveza ni odbila v zadnjih letih nobene prošnje za kredit, če ga je bilo mogoče smatrati za varnega. Glede kreditnih zadrug, ki itak poseljuje izključno s lastnimi sredstvi in imajo zadrúžniki neomejeno zavezo, vprašanje varnosti gotovo ne prihaja bistveno v poštev. Splošno je znano, da kreditne zadrúge v bivši mariborski oblasti nimajo večine denarja odveč in bi rade vzele kredite, če bi jih dobile. Glede blagovnih zadrug pa tudi ni v skladu z zadrúžnimi načeli, če si morajo te zadrúge zadrúžni denar po znatno višji obrestni meri izposojevati preko banke. Tudi varnost je pri visoki obrestni meri gotovo manjša, zlasti v današnjih časih, ko je nizka obrestna mera prvi pogoj za uspešno delovanje. Namen Zveze je med drugim ta, da sama oskrbuje izravnavo denarnih sredstev za vse članice Zveze, in to brez posredovanja, ki denar podražuje.

Potreba po veliki likvidnosti, na katero se »Slovenec« tudi opira, pa gotovo ne more iti tako daleč, da mora biti pri bankah naloženega dvakrat toliko denarja kakor znašajo krediti Zveze. Stanje zveznih kreditov je pričelo padati v razmerju z vlogami, deloma pa tudi absolutno (1. 1924.) z razvojem Zadrúžne gospodarske banke, pri kateri ima Zveza večino delnic. Ta banka, finančna danes zlasti trgovino in industrijo in se po svojih poslih na razlikuje bistveno od drugih bank. Če torej Zveza z zadrúžnim denarjem financira to banko in s tem trgovino in industrijo, potem vendar ne more biti več govora o zadrúžni skupnosti, ki bi jo morala v vsakem primeru varovati.

— Zakup veleprodaje soli. Kakor znano, se je pretekli teden vršila v Beogradu pri samostojni monopolski upravi licitacija za zakup veleprodaje soli za posamezne banovine. Zanimanje za to licitacijo je bilo zelo veliko in je bilo vloženih preko 300 ponudb, od katerih je odgovorjalo predpisom 160. Po informacijah »Jutrnjega lista« so za posamezne banovine stavile najugodnejše ponudbe, odnosno so poudile najmanjšo provizijo naslednje trditve: za dravsko, savsko in primorsko banovino sarajevska trditka »Jugoslavensko trgovačko akcionarsko društvo« (konzorcij: Hinko Majer, Vlado Radan in Iv. Jelačin ml.); za vrbansko in drinsko banovino Spedičija d. d. skupno s Srpsko centralno privredno banko v Sarajevu; za dunavsko banovino V. Tešić iz Gornje; za munavsko; za moravsko banovino trditka Stojanović in Jovanović iz Beograda; za zetsko banovino Mihajlo Vukosavljević iz Raške; za vardsarsko banovino in Beograd na Tetovska industrijalna banka skupno z Vransko kreditno banko. Kakor nadalje doznava »Jutrnji list«, je »Jugoslavensko trgovačko akcionarsko društvo« poudilo tudi zelo povoljen povprečni odstotek provizije za vsa država in še ni znano, kako bo glede definitivne oddaje zakupa odločila monopolna uprava, odnosno finančno ministertvo. Veliko zanimanje za to licitacijo je povzročilo, da se interese stavi ugodnejše ponudbe in da bo uprava državnih monopolov zaradi nižjih provizij velezaupnikov prištedila na leto okrog 14 milijonov Din.

— Delitev 20% priznanice. V »Službenih Novinah« od 4. t. m. (eplošni del) je objavljen rešenja generalnega inspektorata ministertva financ, po katerem se skupne priznanice, izdane ustanovam, ki so predložile bankovcev v žigosanje za več oseb, in priznanice, ki so bile izdane denarnim zavodom za večje vsote, lahko razdelijo na toliko posebnih priznanic, za kolikor oseb je bila skupna priznanica izdana, odnosno pri velikih priznanicah denarnih zavodov na večje število manjših priznanic. Nove priznanice bodo izdajale finančne direkcije. Pri delitvi skupnih priznanic je treba predložiti seznam posameznih oseb, na tme katerih je treba izdati nove priznanice. Finančne direkcije in davčne uprave bodo za pri njih deponirane skupne priznanice dobile posebne priznanice, ki jih lahko izdajo le onim osebam, ki imajo pravico na deposit, ostale posebne priznanice pa bodo prodale po najboljšem tečaju in izkupiček deponirale. Fi-

nančne direkcije morajo na določbe tega rešenja opozoriti vse ustanove, ki upravljajo kupnine mase, fondé in depozite.

— Stanje Narodne banke. Iz izkaza Narodne banke ob 31. januarja je razvidno, da so devizne rezerve v zadnji četrtini januarja nazadovale za 42 milijonov Din. Navzile temu pa se je obtok bankovcev zaradi znatnejših dvigov žirovni vlog (privatnih in državnih) povečal za 170 milijonov Din. Stanje ob 31. januarja je bilo naslednje (vse v milijonih Din): v oklepajih razlike od 22. januarja: Aktivna: kovinska podlaga 390.2 (+0.5), saldo raznih računov 1467.0 (—42.9), posojila na menice 1202.2 (—20.2), lombard 232.0 (+0.5); pasiva: obtok bankovcev 5585.7 (+171.2), obveznosti napram državi 155.7 (—175.1), žirovne obveznosti 1180.5 (—34.5), razne obveznosti 181.6 (—23.0).

— Prijave za pridobitino. Včeraj je potekel rok za vlaganje prijav za pridobitino in za davek na poslovni promet. Kakor doznavamo, do tega roka mnogo trgovcev in obrtnikov ni vložilo prijave, zato opozarjamo, da prekoračenje roka nima zakonskih posledic, če se rok prekorači največ za 15 dni, in če določeni trgovci ali obrtniki onem s prijavo opraviči zamudo s posebno tehnični razlogi. Vendar velja ta ugodnost le za pridobitino, ne pa tudi za davek na poslovni promet. Kdor ne vložil prijave za pridobitino, plača poleg rednega davka za 3 % povisani osnovni davek, če pa prijave ne vložil na pisemni poziv tekem 8 dni, pa za 10 % povisani osnovni davek. Razen tega se mu davek odmeri po svobodnem preudarku.

— Dobave. Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 11. t. m. ponudbe glede dobave 6175 komadov hrastovih pragov. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 13. t. m. ponudbe glede dobave 8 komadov jeklenih drog. Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 14. t. m. ponudbe glede dobave 25 državnih zastav. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI.)

— Dobave. Splošni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 7. t. m. ponudbe glede dobave 200 kg surove karbolne kisline in 2000 kg desede-rova; strojni oddelek pa do 13. t. m. ponudbe glede dobave 275 komadov raznih pil. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 26. t. m. ponudbe dobave raznih pil, 2000 m jeklenih vrvi, raznega orodja. Dne 11. t. m. se bo vršila pri intendanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 30.000 kg filza. (Predmetni oglaš so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI.) Dne 22. t. m. se bo vršila pri komandi savske divizijske oblasti v Zagrebu licitacija glede dobave 12.820 m³ drv. (Oglaš je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI, pogoji pa pri omenjeni komandi.)

BORZE

5. februarja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet slab in je bilo le v devizi Berlina nekaj več potrebe. Zaradi čvrstjeje tendence švicarskega franka so tečaj deviz nekoliko popustili. Tako je deviza Newyork nazadovala od 56.69 na 56.665, deviza London od 276.25 na 276.11, deviza Dunaj od 7.9979 na 7.9946 itd. Med efekti je prišlo do zaključkov v investicijskem po 82 in v Kranjski industrijski po 240.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda danes nekoliko okrepila. Zarai aranžma in kaso se je trgovala po 415, za ultimo februar pa po 412 (brez možnosti dobitka). V ostalih državnih vrednotah ni bilo prometa. Investicijsko posojilo je popustilo na 79.5 denar in se je torej njegov tečaj povsem izenačil s tečajem 7% Blairvega posojila. Zasebne vrednote so ostale povsem zanemarene ter je bil zabeležen zaključek samo v Slavoniji po 200. Dubrovačka je popustila na 395 denar.

Devize. 22. valute. Berlin 135425 —13.5625 (13.5575), Bruselj 7.9096, Budimpešta 9.9288, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9946, London 276.11, Newyork 56.665, Pariz 222.74, Praga 167.66—168.46 (168.06), Trst 297.26.

Zagreb. 22. valute. 22.74, London 275.6085 — 276.4085, Newyork 56.56—56.76, Milan 296.169 — 298.169, Amsterdam 22.745 do 22.806, Berlin 13.5425 — 13.5725, Dunaj 7.9785 — 800.85, Curih 1094.4 — 1097.4, Praga 167.64 — 168.44, Budimpešta 990.25 do 993.25.

Curih. Zagreb 9.1275, Pariz 20.315, London 25.19, Newyork 518.05, Bruselj 7.1275, Milan 27.125, Madrid 68.75, Amsterdam 207.95, Berlin 123.68, Dunaj 72.95, Praga 15.33, Budimpešta 90.60, Bukarešta 3.08125, Varšava 58.075, Sofija 3.745.

Dunaj: Beograd 12.49375 — 12.53375, Berlin 169.31 — 169.81, London 34.48875 — 34.58875, Milan 37.125 — 37.225, Newyork 708.95 — 711.45, Praga 20.97 — 21.05, Curih 136.85 — 137.35, Dunaj 12.38 — 12.41.

Elekti. Ljubljana. Celjska 170 den., Ljubljanska kreditna 126 denar, Prastrediona 920 den., Kreditni zavod 170 den., Veve 132 den., Ruše 250 — 260, Kranjska industrijska 240 zaklj., investicijsko posojilo 82 zaklj.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 415 — 416, kasa 415 — 416, za februar 411.76 — 412.8, 8% Blair 89.5 — 92, 7% Blair 79 — 81, investicijsko 79.5 denar; bančne vrednote: Prastrediona 925 — 930, Union 203 den., Jugo 86.5 — 88, Srpska 162 den., Zemalska 130 den., Ljubljanska kreditna 125 den., Narodna 8610 den.; industrijske vrednote: Narodna šumska 40 bl., Nihag 4 bl., Gutmann 185 — 190, Slaveks 88 do 89, Slavonija 200 — 205, Drava 305 den., Seferana 382.5 — 385, Ljevaonica 180—210, Brod vagon 125 — 135, Veve 125 den., Narodna mlinska 20 den., Dubrovačka 395 denar, Trbovlje 485 — 495.

Beograd. Vojna škoda za februar 413.5 do 414.5, investicijsko 83 zaklj., agrarne 51.50 do 52.50, Narodna 8000.

Blagovna tržišča

Jajca

+ S tržišča jaje. Popustajoča tendenca na tržišču jaje traja dalje, ker je ponudba svežega blaga nespremenjeno obilna. Sveže izvorno blago se težko proda, pri tem pa s dovozi zaradi toplega vremena, ki pospešuje produkcijo, razmeroma znatni. Producenti dobivajo sedaj 0.75 — 0.85 Din za komad.

Les

+ Ljubljanska borza (5. t. m.) Tendenca za les nespremenjena. Zaključena sta bila 2 vagona bukovih drv. Povpraševanje je za 50 vagonov smrekovih desk (I. II., doba. va v I. 1930., v raznih dimenzijah).

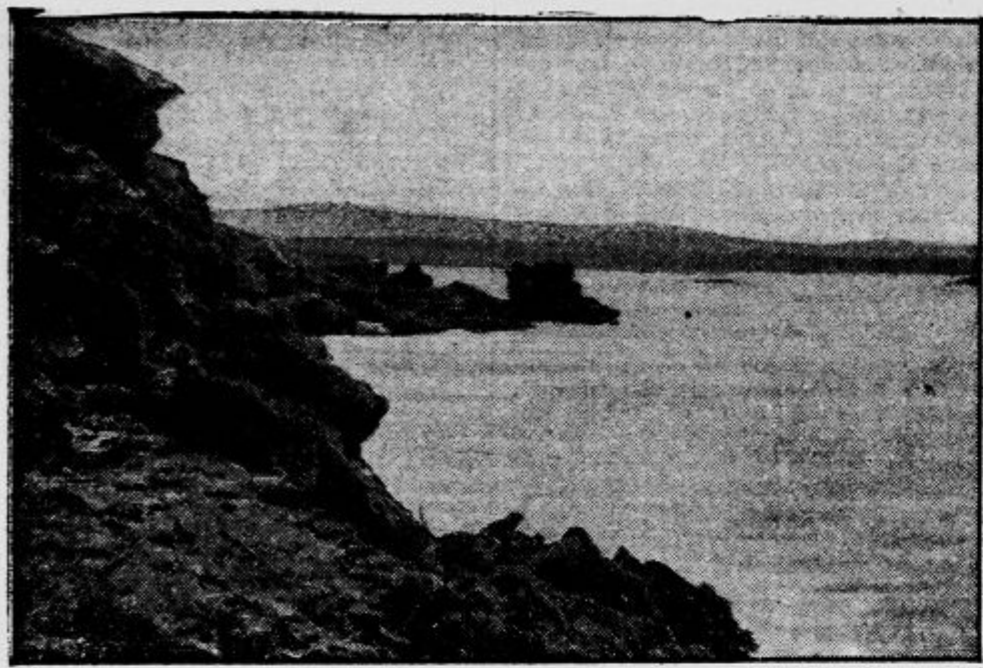
Zito

+ Ziti trg (5. t. m.) V zvezi z okrepljivjo v Chicagu in prijaznejšo tendenco v Budimpešti je bilo na našem žitnem trgu razpoloženje prav čvrsto. Za moko se je nadalje veliko povpraševanje, dočim se giblje koruza pri prilicno nespremenjenih tečajih in se nadalje izvažja v Avstrijo, Italijo in Čehoslovansko.

+ Ljubljanska borza (5. t. m.) Tendenca za žito čvrsta. Zaključ. je bil 1 v. pšenica. Nudi se pšenica (slov. post. mlev. tar., plač. 30 dni): baška 79 kg 262.50 — 265, 77 kg 255 — 257.5, sremška 77 kg 247.5 — 250.5, slavonska 77 kg 242.5 — 245.5; moka: »Org. feo Ljubljana, plač. po prejemu 410 — 415; koruza: baška, umetno sušena 180 — 182.5, po mlevski tarifi 175—177.5, času primerno suha 157.5 — 160; ječmen: baški 63.64 kg 170 — 175; oves: baški navadna vozina 205 — 210; ri: baška 72/73 kg, mlevska vozina 207.5 — 210.

+ Novosadska blagovna borza (5. m.) Tendenca prijazna. Promet: 46 vagonov. Cene pšenice so se okrepile. Pšenica: baška 77 kg 212.5 — 215; 78 kg 215 — 217.5; gornjebaška 78 kg 215 — 220; baška Tisa šlep 220 — 225; gornjebaška 78 kg težka 212.5 — 215; sremška 77 kg težka 207.5 do 212. Ječmen: baški 63.64 kg 125 — 130. Oves: baški 137.50—142.50; Kоруza: baška in sremška

Iz življenja in sveta

Samotno otočje Galapagos

Nedavno smo obišli poročali o čudastem puščavniku, ki se je umaknil pred moderno tehniko na neobitljivi otok Indefatigable v Tihem oceanu. Slika predstavlja obrežje otočja, kjer živi samotar dr. Ritter s svojo soprogo.

Junaki Wall-Streeta

V starih časih, ko je štel Newyork le 30.000 prebivalcev, so prodajali na Wall-Streetu sužnje in je stalo sredi trga morišče, pripoveduje Robert Irving Warshaw v novi zgodovini newyorške borze. (Paris, Payet, 1930). Leta 1792. so se tu pričeli zbirati pod staro platano mešetarji. Ni dvoma, da bi se zdaj lahko zasluženo romal na morišče marsikateri izmed denarnih mogotcev. Se v drugi polovici minulega stoletja so se na borzi razvijali zgolj papirnat, bančni posli. Kot primer teh kupčij se lahko navede znamenita volna »tresh zoper enega«. Ta »eden« je bil parobrodni kralj Vanderbilt, ki je hotel okoli l. 1870. pokupiti tudi čimveč železnice. Po dobri ameriški navadi je podkupil predsednika višjega državnega sodišča Bernarda, da je odstranil iz ravnateljstva Erijske železnice njegovega najnevarnejšega tekmeča Droulta. Drugi sodnik je za primerno plačilo razveljavil ta odlok. Vanderbilt je pričel nakupovati delnice te železniške družbe, ki so hitro postajale dražje. Tedaj je dobila trojica: Droult, Gould in Fiske od delničarjev dovoljenje zvišati glavnicu in je presenetila Vanderbilta z 10.000 kosov novih delnic. Moral jih je pokupiti in je ostal brez denarja. Tedaj je takoj padel. Vanderbilt ni mogel prodati nobene delnice. V svoji jezi je pri vladi izposloval aretacijo konkurenčne trojice radi sleparstva. Zmagovalci pa so natrpali z bankovci dve kočiji in odrinili v Jersey onstran reke, kjer so prišli na connecticutsko ozemlje in ušli newyorškemu preganjalcu. Ostali so tam več mesecev, dokler se niso sporazumeli z Vanderbiltom in mu povrnilili del izgubljenega denarja. Po letu 1890. so nadomestila te bančne kupčije nova industrijska podjetja. Kapital se je oprjel tovarn, rudnikov in sličnega. Z moralnega stališča ni bil to noben napredek. Saj je rekel petrolejski kralj John Rockefeller, da je pripravljen plačati letno tuj milijon dolarjev tistemu nastavljenju, ki bo znal svoj posel, a ne bo imel nobene vesti: »Z mirnim srcem bi moral v moj prid ugonobiti tudi deset tisoč ljudi.« Ko je praznoval lanj Rockefeller 90-letnico, so kadili »velikemu dobrotniku« vsi listi. V resnici pa je obsovažen. Pred 20 leti ga je obsodil sodnik Landies na 19 milijonov dolarjev globe in mu pripomnil: »Škodovali ste javnosti več nego vsak ponarejevalec denarja ali poštni tat.« Menda ni Američana, ki ne bi z obema rokama podpisal te besede. Drugi mecen, jekleni kralj Carnegie, je lani o priliki prodaje oklopov za vojne ladje dobil od kongresa sledeče pismo: »Sramotna goljufija, katero so si dovolili vaši nastavljenji naprav državi, nam jemlje vsako zaupanje do vaše osebnosti.« Naposled je postal Carnegie potreben počitka in je ponudil Rockefellerju vse svoje plavže za 100 milijonov dolarjev. Do kupčije ni prišlo. Kmalu je prevzel plavže Morgan za veliko večjo vsoto namreč 492 milijonov. A Carnegie ni mogel razumeti, kako da se je Morgan tako hitro odločil za kupčijo. Prišel je slutiti, da je plavže prepoceni prodal. Srečal je Morgana na ladji

med potjo v Evropo in se ni mogel premagati. »Ali se nisem zmotil, mister Morgan?« je vprašal pri zajtrku. »Menda bi od vas lahko zahteval vsaj en milijon več?« — »Seveda,« je ravnodušno pritrldil Morgan, »plačal bi vam ga.« In Carnegie je zapustil jedilnico ter po tožil svojemu zdravniku, da mu je Morgan pokvaril ves tek... Slični slučaji odločajo pri »teku k bogastvu« na borzi v Wall-Streetu, finančnemu središču vse naše žalostne zemeljske krogel.

Moderni Robinzon

Berlinski zdravnik dr. Karel Ritter, ki živi s svojo soprogo kot samotar na Galapaškem otočju.

Julij Cezar z jekleno čelado in ovojkami

V Frankfurtu ob Meni so dobili za intendanta znanega gledališčnika Alwina Kronacherja, ki se je uvedel na svoje novo mesto z originalno uprizoritvijo Shakespeareovega »Julija Cezarja«. Iz historične tragedije starega angleškega dramatika je napravil celo sodobno dramo, s katero je hotel ilustrirati aktualne boje okoli diktature, monarhije in republike. Posebna kostumacija nastopajočih igralcev je vzbudila mnogo začudenja in — smeha. Rimski meščani so se pojavili na odru v ozkih hlačah in v bluzah, a vojaščina se je preoblekla v moderne svetlorjave uniforme z jeklenimi čeladami in ovojkami za orožje pa si je vzela puške in bajonete. Seveda je bil uspeh te uprizoritve zelo različen, kakor so pač različni okusi v gledajoči množici.

Deložirani princ

Budimpeštansko okrožno sodišče je odredilo deložacijo prince Abdula Kadirja, sinu pokojnega turškega sultana Abdula Hamida, ker je zaostal s plačevanjem najemnine. Princ živi stalno v Budimpešti kot kapelnik nekega jazzbanda. Neprijetni odlok ga je dohitel baš v času, ko se je odločil velik proces dedičev Abdula Hamida proti grški državi. V tem procesu so zmagali dediči in bo prejemal odslej vsak izmed njih s princem Abdulom Kadirjem vred mesečno rento kakšnih 1000 angleških funtov.

Kralj poljskih ciganov

V Piastowu pri Varšavi se je vršilo te dni slavnostno venčanje novoizvoljenega ciganskega kralja Mihaela Kwietka, ki je dobil naslov »Mihaela II.« Ceremonija je privabila polno radovednežev in gostov, sam poljski državni predsednik se je dal zastopati po starosti dr. Gajewskemu, ki je novemu kralju sporočil pozdrave najvišjega državnega funkcionarja in maršala Pilsudskega. Iz vse Poljske so prišli odposlanci ciganskih plemen v Piastow, deloma v slikovitih narodnih nošah. Tu v Piastowu domuje namreč »Mihael II.« v nekakšnem gradu. Po njegovem ustoličenju so izdelali listino, v kateri priznava poljski državni podpredsednik in varšavsko — policijsko ravnateljstvo Kwietka za kralja, seveda ciganskega. V svojem nagovoru na zastopnike oblasti je ta s svojega prestola in z zlato krono na glavi poudarjal, da so on in njegovi ciganski podaniki dobri poljski državljani in vsak čas pripravljeni izpolniti do nje svoje dolžnosti. Na slavnostnem banketu so ciganski pesalci in pesalke izvajali svoje plese, ki jih je spremljal 40 mož močan ciganski orkester. Kraljeva žena Sedra-Ljubica je nosila okoli vratu in pasa zlat nakit, težak 4 kg.

Sportna oblačila

za lovce, turiste, skavte izdeluje iz primerne snukna ter iz slovitega tirolskega lodna hitro in najceneje tvrdka

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

Sprememba podpisa

V bretonski tovarni za konzerviranje rib je zaposlena že več let Marija Le Gouen, ki je izvrstna in zanesljiva delavka, ne zna pa niti pisati niti čitati. To je ne ovira, da ne bi živila srečno in zadovoljivo, le vsako soboto, ko potuje prejem svoje mezde, je malce v zadregi in s silnim naporom postavlja križec pred svoje ime. Tako dela že leta in leta, soboto za soboto. Pretekli teden pa se je le predolgo mudila pri podpisu in je blagajnik na svoje veliko iznenadenje dognal, da je mesto križa narisala lep krog in ga nekoliko odebelila, da je bil podoben obročku.

»Zakaj pa novost, Marija, zakaj se več ne podpisujete s »križcem«, jo vpraša blagajnik. »Saj veste, mu odvrne ženica, »da sem se med tem omožila. Spremenila sem svoje ime, zato tudi podpis ne sme ostati isti. Zdej mesto križa rišem poročni prstan.«

Podjetni pesnik

Mlad pariški pesnik, malo znan in malo nadarjen, je sklenil natisniti svoje umotvore. Kot praktičen mož je pred vsem mobiliziral vse svoje sorodnike in dobre znance. Stariši, bratje in sestre, nečaki, nevesta in prijatelji so pričeli hoditi po knjigarnah in vpraševati: »Ali že imate nove pesmi NN?« — »Se ne.« — »Se ne?« — »Kdaj pa bodo izšle?« — »Tu je moj naslov. Pustite mi, prosim, en izvod, ker bodo gotovo kmalu razprodane. Moram imeti to knjigo, ker ne poznam boljšega pesnika.« Prodajalec je obljubil, da jim ustreže. Naslednji teden so pobirali strici in tete svoj zaklad in ga zopet hvalili na vse pretege. Dva tedna pozneje se je pričelo romanje znova: »Pesmi NN. Razprodane? O, moj Bog! Kdaj pa bo natisnjena druga izdaja? Občinstvo jo zahteva!« Marsikateri kupec je poslušal te razgovore in si je potem sam kupil pesmi, ker se je sramoval, da ne pozna novega zvezdnika. Na ta način je imel podjetni avtor namesto izgube baje celo nekaj dobička.

Odličan znanstvenik umrl

Znani koenigsberški ginekolog, profesor Viljem Zangemeister, se je med vršitvijo svoje službe na tamonjih vseučiliški ženski kliniki zgrudil od kapi zadet na tla. Bil je takoj mrtev. Učenjaka so poznali v najširših krogih po njegovih raziskovanih glede krvnih skupin in ugotovitve očetovstva s pomočjo sokrvice.

400-letnica znamenite točilnice

Te dni je poteklo 400 let, od kar je zdravnik Henrik Stromer, po domače Auerbach, odprl slavno »Auerbachovo klet« v Lipskem, ki ji je Goethe, nje stalni gost, postavil nesmrtni spomenik v svojem »Faustu«. Na levi stari slika ustanovitelja Stromerja, na desni notranost kleti; na stropu kiparsko delo, ki predstavlja Fausta po jezdu na vinskem sodu.

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV:

Četrtek, 6. februarja

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Sodovnjaki in vagoni sveta. — 19: Prenos iz opere: »Hsaganagino«. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Koncert radio-orkestra.

Petek, 7. februarja

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Slike iz umetnostne zgodovine. — 19: Gospodinska ura. — 19.30: Ila Bjanščina. — 20: Glasbeno predavanje. — 20.15: Koncert pevskega kvarteta. — 21: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 10.30: Reproducirana glasba. — 12.40: Koncert radio-kvarteta. — 17.30: Popoldanski koncert. — 20: Orkestralen in pevski koncert. — 21.30: Poročila. — 22: Godba za ples. — ZAGREB 12.30: Reproducirana glasba. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 20: Prenos opere iz narodnega gledališča. — PRAGA 16.30: Koncert komorne glasbe. — 19: Prenos opere »Vihar« iz narodnega gledališča. — 22.15: Lalka godba. — BRNO 16.30: Prenos koncerta iz Prage. — 19: Prenos opere iz Prage. — VARŠAVA 17.45: Godba za ples. — 19.25: Reproducirana glasba. — 20.15: Prenos simf. koncerta iz filharmonije. — DUNAJ 11: Popoldanski koncert. — 15.30: Reproducirana glasba. — 16.30: Klavirski koncert. — Pesmi. — 20.05: Večer lahke dunajske glasbe. — 21.30: Avstrijska renesančna glasba. — BERLIN 16.05: Klavirski koncert. — 18.20: Mladinski glasbeni program. — 20: Operni večer. — Zabaven program. — FRANKFURT 16: Popoldanski koncert. — 19.30: Arie in pesmi. — 20: Prenos programa iz Stuttgarta. — LANGENBERG 17.30: Večerni koncert. — 20: Ples in arie. — Lahka godba. — STUTTGART 16: Popoldanski koncert. — 19.30: Arie in pesmi. — 20: Koncert filharmonijske orkestra. — 21.45: Shubert. — 23.20: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 17.45: Klavirski kvartet. — 19.30: Stari plesi in valčki.

SOKOL

Sokolsko društvo Brno I. je otvorilo v soboto 25. januarja svojo novo telovadnico v lastnem domu v bližini svojega stadiona. Sodelovalo je od društva nad 800 telovadčih pod vodstvom načelnika hr. Zvezde in načelnice s. Hykové. Otvoritvi je prisostvoval med drugimi tudi načelnik ČOS br. dr. Jindra Vaníček.

Sokolsko društvo v Ogrskem Gradšču na Moravskem se pripravlja, da letos prične s stavbo svojega sokolskega doma. Poleg stavbe, ki je preračunana preko smiljen čeških krovov, bo tudi primeren stadion. Dom bo obsegal poleg telovadnice še reprezentančno dvorano, dvorano za lutkovno gledališče, restavracijo in kino.

Zveza češkoslovaškega Sokolstva v Ameriki. Dosedaj so bili češkoslovaški Sokoli v Severni Ameriki ločeni v dveh organizacijah. Zadnja odprava ČOS v Ameriko pa je privedla vodilne kroge obeh ameriških organizacij do tega, da so sklenili ustanoviti skupno zvezo češkoslovaškega Sokolstva. Kakor priobčujejo češkoslovaški listi, je došlo pri sejah pripravljalnega odbora do skupnega soglasnega zaključka in so bila nova pravila v osnutku sprejeta. Sedaj bo o pravih sklepih še glavna skupščina ene in druge organizacije, nakar bo izvršena fuzija.

Zakaj rastejo Sokolski domi na Češkem? — Svoječasno smo poročali, da ima že več kakor četrtnina češkoslovaških sokolskih društev svoj lastni krov. Temu se ne smemo čuditi, ako pogledamo, kako velika je požrtvovalnost vsega članstva in naraščajočega društva, ki zida. Tako sporočajo zadnje dni iz Jihlave, da si je naložilo članstvo in ostali pripadniki prostovoljno delo pri stavbi lanskega leta, da se ne izda preveč denarja za postaranske službe. Skupni račun vseh delovnih ur, ki jih je izvršilo moško članstvo znaša 14.006, članice so delale 5367 ur, nečlani 710, naraščalniki 1977, naraščajke 1037 ter moška deca 2336 oziroma ženska deca 1370, končno dijaki 630. Skupno je pripadništvo jihlavskega sokolskega društva darovalo svojemu društvu tepe vsoto 27.434 delavskih ur. To pa je čudež, ki ga dela samo sokolska zavestnost in požrtvovalnost, ki nam je lahko marsikje za vzgled.

Proslava 80-letnice prezidenta češkoslovaške republike, br. T. G. Masaryka dne 7. marca bo proslavilo češkoslovaško Sokolstvo po vseh društvih s primernimi domačimi slovesnostmi, v Pragi pa se bodo zbrali predpolodne v veliki slavnostni dvorani Tyrševske doma vsi predstavniki ČOS in vseh zup, sestavljajo ednostno addresso, ki jo odnese nato deputacija na Praški Grad. Ako pa bo na ta dan prestopno, se napravi spreved po mesta v krogih na Grad.

K aferi generala Kutjepova

Dasi je preteklo že več nego teden dni po zagonetnem izginitju Kutjepova, vendar doslej najskrbnejša preiskava ni mogla niti najmanj razjasniti te temne zadeve. Morda bo policija se razkrila skrivnost, ker je pri preiskavi v hiši nekoga uradnika sovjetske politične uprave našla važne sledove za Kutjepovim. — Naša slika nam kaže hišo, kjer je živel general in odkoder se je napotil na zborovanje ruskih emigrantov, pa je po par korakih brez sledu izginil.

Sina je našla po filmu

Ko so pred nedavnim v nekem glasgowskem kinu predvajali film, ki je prikazoval katastrofo parnika »Vestrisa« ob ameriški obali, je neka ženska hipoma zavpila: »Postojte! Postojte!« Luči so zagorele in ljudje so razburjeno vpraševali, kaj se je neki zgodilo. Ženska pa je odgovorila samo: »Moj sin! Moj sin!« Končno je začela pripovedovati, da ni videla svojega sina že več let in ga je smatrala že za mrtvega. Sedaj pa ga je bila opazila na platnu, med potniki poplavljenega parnika, ki so jih bili rešili. Na nje prošnjo so film ponovili, samo da je mogla videti še enkrat svojega sina.

Šestnajstletna organistinja

V pariški notredamski katedrali so nastavili kot organistkinjo 16-letno dekle, Renée Nizan, ki je baje prava virtuozinja na svojem glasbilu. Nje tovariš v cerkvi sv. Bulpicija Charles Marie Widor je petkrat starejši od nje. Pred kratkim je praznoval svoj 84. rojstni dan in 60-letnico, od kar deluje kot organist.

V javnem prometu

n. pr. na vlaku ali pa cestni železnici je nevarnost prehlada posebno velika. Tudi nalezljive bolezni se lahko razširijo.

Panflavin pastile

razkužijo usno in žrelno duplino in so učinkovito obrambno sredstvo pri takih nevarnostih.

Premočna ljubezen

Iz Omaha v Severni Ameriki prihaja lakonično poročilo: Gdč. Grace Hartmannova je vložila proti g. Levu Welisu tožbo za odškodnino 10.200 dolarjev, ker ji je v objemu polomil več reber, dasi ga je opetovano prosila, naj bi je ne stiskal tako močno.

»To ni več zoperno!«

Mesto zopernega ribjega olja se daje danes Jemalt

prašek zelo prijetnega okusa, ki se jemlje suh ali raztopljen v mleku, a se prireja iz dr. Wandrovega sladnega ekstrakta in garantiranih 30 % ribjega olja. Jemalt je posebno prikladen za vse one, ki običajno ribje olje težko ali sploh ne preneso.

Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah, v malih omotih po Din 25, v velikih omotih po Din 42.

Kulturni pregled Repertoarji

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob pol 20.

Četrtek, 6.: Hasanaginica. B.

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Četrtek, 6.: Grob neznanega junaka. E.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Četrtek, 6.: Netopir. C.

Petek, 7.: Zaprt.

Sobota, 8.: Krog s kredo. Ljudska predstava po žanrskih enah.

Nedelja, 9. ob 15.: Lepa pustolovščina. Za deco neprimerno. Kuponi. — Ob 20.: Netopir. Kuponi.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.15.

Sreda, 12.: Lepa pustolovščina. Gostovanje Mariborčanov. Za deco neprimerno.

Kaj čitamo v »Slovenskem Tisku«

Pravkar je izšla 7. številka »Slovenskega Tiska«, mesečnika, ki si je vzlic temu, da ne izhaja niti leto dni, pridobil dober glas celo v inozemstvu.

Taj številki je spisal vodnik »Pisatelj in stavec« književnik in urednik »Ljubljanskega Zvonca« Fran Albrecht. Dotika se odnosa, ki ga imata med seboj oba stanova in poudarja potrebo ožjega sodelovanja pri ustvarjanju lepe knjige. Zlasti razpravlja o vprašanju rokopisa, ki je tolikokrat »kamen spodbudil« v stvarstven odnosu do pisatelja. Pisatelj mora svoj rokopis neprestano popravljati, piliti in izpopolnjevati, kakor ki-par svoj kip, slikar svojo sliko. Tako je mnogomu pisatelju celo tiskarski stavek zasluga, ki mu omogoča, da svoje nastane včasih v končni redakciji neka popolnoma drugačna, tudi bistveno različna knjiga. Tu je treba na stavečih strani umevanja za pisateljeve potrebe, vendar pa pisatelj umeva tudi stavečeve zahteve in daje v tiskarno le čistilni rokopis. Umetne so tudi besede o pravopisu. Dobra je še ta-le glosa: »Pogosto se dogodi tudi, da tako zvani tiskarski škrt v slabi knjigi ni nič drugega, kakor duhoviti stavečev dvopis.«

V članku »Nekaj, sedaj in strokovna izobrazba« začenja urednik »Slov. Tiska«, ravnatelj Delniške tiskarne Miroslav Ambrožič premetovati nekatera važna vprašanja tipografskega stanu. Pisec skuša pokazati, v čem je prav za prav napredoval naš tisk, v naslednjem članku pa bo opozoril, kaj vse bi bilo mogoče proizvajati, če bi imeli strokovno popolnoma in v modernem smislu izobraženo osebje.

Prof. Anton Sovrč nadaljuje svoje duhovito, ponekod malce hudomušno in dovtipno jezikoslovno kramljanje »Sest resnic o tujkah«. Zakaj rabiti n. pr. »milijec« (milieu), ko imamo za isti pojem pestro izbir domačih besed. N. pr. okolica, okolje, plast, sloj, družba, svet, vzdušje, ozračje, krog, sosesčina, sredina in dr. Pa še nekaj takih kratkocivnih tujk nam osramoti naš jezikoslovec in pisatelj, ki bi nemara najbolje spisal druge po Levstiku »Nanake slovenskega pisanja«. Grešniki - tujkarji, položni roke na prsi in se izpreobrnimo v duhu profesorja Sovrča!

Bibliografija dr. Stebingerja našteva pretežno slovenske koledarje: le ogled si, koliko koledarjev izide vsako leto pri nas! Velikih koledarjev je kar 20, naštevane koledarčkov pa se bo bržčas še nadaljevalo.

Lep in zanimiv okras te številke so reprodukcije osnutkov za plakati ljubljanskega vselejasa. 14 plakatnih osnutkov pričuje o lepi višini naše plakato - dekorativne umetnosti.

Ali še bošes na jezikovno rešilo dr. Kolariča, ki je dobil v A. Mikšu izkušnega sodelavca? Terminologija, ki zaključuje številko, bo dobro rabila mnogim ljudem, ki imajo opraviti s tehničnimi zadevami. Vsekakor bi jo kazalo pozneje prebrati. Tako se je »Slovenski Tisk« (urednik M. Ambrožič, izdajatelj »Zveza faktorjev v Sloveniji«, tisk Delniške tiskarne) zopet postavil z lepo številko. List je v polni meri vreden pozornosti in podpore vseh, ki imajo stik s tiskom.

Angleški prevod Cankarjevega »Hlapca Jerneja in njegove pravice«. Ze lani bi imel iziti angleški prevod Cankarjevega »Hlapca Jerneja«, ki ga je priredila — kakor je »Jutro« že zabeležilo — ga. Jerasova. Dasi je londonsko založništvo I. Rodker že pred meseci izročilo rokopis v tisk, je knjiga šele minule dni ugedala svet. Oprema je lepa, kar pa je pri angleških knjigah pravilo. Prevodu je napisal vseučil. profesor in esejist Janko Lavrin kratek, a sofen, poln in tople predgovor, v katerem označuje Cankarjevo pero in slovensko duhovnost. Prevod ge. Jerasove je že drugi angleški prevod Cankarjeve, danes res že svetovne novele: prvi je izšel v Ameriki (prevajalec Louis Adam). Brez dvoma je, da londonska izdaja daleko prekaša ameriško, saj je ga. Jerasova že pri francoskem prevodu pokazala odlične prevajalske vrline. Tako je zaslužna prevajalka storila Slovencem leno uslugo v francoskem in zdaj še v angleškem svetu!

Hinko Nučič, režiser zagrebške drame in priznani jugoslovski igravec, o katerem smo poročali, da je težko zbol, je — po vesteh, ki smo jih prejeli iz Zagreba — na poti k okrevanju. Vendar je malo verjetno, da bi se bil mogel še to zimo vrniti na gledališke deske. Zdravi se v bolnici usmiljenih sester v Zagrebu.

Theodor Däubler v Ljubljani. Slavoški nemški pesnik in pripovednik Theodor Däubler, predsednik berlinskega PEN-kluba, bo prišel sredi februarja v Jugoslavijo. Najprej namerava posetiti Beograd, kjer bo predaval o Goetheju in helenizmu, naslednji večer pa bo čital svoje pesmi in prozo. Iz Beograda bo odpotoval v Zagreb, kjer bo tudi predaval. Odotd pa še v Ljubljano. Tu bo predaval ali pa samo čital svoje spise. Th. Däublerju Ljubljana ni neznana, saj je tu živel nekaj časa s svojimi starši, ki so se preselili semkaj iz Trsta. Kakor je »Jutro« že lani zabeležilo, se Däubler v eni svojih najnovejših novel simpatično spominja Ljubljane. Däubler je prijatelj nemško - jugoslovenskega kulturnega zblizanja. Ko se je lani mudil v Berlinu kot gost ondotnega PEN - kluba zastopnik jugoslovenskih književnikov Veljko Petrovič, je bil v glavnem pa Däublerjev zaslugi sprejet zelo priščno in z izredno pozornostjo. Ugneni nemški književnik bo ves čas svo-

jega bivanja v naši državi gost PEN - klubu.

Jezikovne razprave anatoma dr. Plečnika. Prejeli smo 2. številko ilustriranega družinskega lista »Mladikac«, ki izhaja v založbi Družbe sv. Mohorja v Celju (urednik Fr. S. Finžgar). Številka je prinesla leposlovne prispevke Franceta Seljaka, I. Lovrenčiča, Bogomira Magajne, Ceneta Kranjca in dr. Nadaljujejo se zanimive razprave dr. Janeza Plečnika »Iz anatomije«, ki prinaša veliko jezikovnega gradiva. V tej številki piše učeni anatom, ki pa bolj ali manj spretno seccira tudi jezik, o »menji večnosti«. Poprečen Slovenec bo komaj razumel ta naslov: gre za izmeno energije. Vprašanje je, ali se bodo taki izrazi kedaj vdomačili? Vsekakor pa rabi prof. dr. Plečnik v svojih razpravah mnogo domačih izrazov, ki so prav pripravi za naše zdravilsko nazivostvo. Žal, da je vse to razmetano po časopisu in ne bo zaradi nepreglednosti prešlo v rabo, dokler ne bomo dobili res dobrega slovarja s kar moči izčrpnim nazivostvom iz vseh poglavitnih strok.

Iz Kostanjevice

ko — Požar. V nedeljo dopoldne je nastal požar med hišo in hlevom posestnika Antona Oštirja v Dol. Orehovcu. Zaradi »le se dim v mestu ni takoj opazil in ker leži ta del vasi za hribom, je bila tudi orientacija težka. Tako je došlo gasilno društvo kostanjevsko sicer prepozno na lice mesta, da bi požar udušilo, pač pa še pravočasno, da se je preprečilo razširjenje požara na sosedna poslopja, pri čemer so tudi vaščani iz Gor. Orehovca požrtvovalno pomagali. Oštirju je pogorela hiša s hlevom vred, živino pa so rešili. Zavarovan ni bil.

Iz Dobove

d — Potreba kašipota. Sreska cesta, ki vodi skozi Dobovo proti Zareču napravi na vzhodni strani ovinek čez progo, ravnotam pa se odcepi od nje za progo izpeljana občinska cesta v vas Piskonce. Ker se zadnja vidi po svoji legi naravnost za glavno cesto, zaido mnogi avtomobilov na njo. Šele slabo urejena cesta lih sporni, da to ne more biti prava pot. Zato bi bilo prav, da se postavi na križišču kašipot, ki bo z velikimi črkami označeval smer proti Zareču.

d — Za izvozni most. Zemljišče, ki ga tvori nova struga Sotle s staro strugo, je presekano z železniško progo. Južni del tega zemljišča ima slab izvoz, ker je zaraščen z akacij. (Kdo je upravičen izsekati jo?) Severni del pa posedujeta dva posestnika. Enemu se je napravil izvozni most, drugi pa naj vozi pod železniškim mostom na izvoz južnega dela. Ker pa nanaša Sotla pod most blato, je izvoz skoro nemogoč, ker se konji tolčejo z glavo ob most. Zadnji čas je izpeljana celo brzotavna žica tako nizko, da jo doseže večji otrok. Sprito tega je potrebno, da se napravi izvozni most iz severnega dela za oba posestnika, posebno ker bo moral biti zaradi gradnje drugega tira nov izvozni most. Železniška uprava naj blazohotno upošteva opisano dejstvo.

Iz Žalca

ža — Železniška postaja dobila elektriko. Dne 31. januarja t. l. je zazarel žalski kolodvor prvič v električnih žarnicah. Na dveh 15 meterskih drogih sta žarnici po 500 vatov, ena pa na kolodvorskem poslopiju samem. Železniški direkciji v Ljubljani gre vsa hvala, da je ugodila želji in prošnji potujočega občinstva.

ža — Žalska pošta. Tudi naša pošta beleži lep napredek v telefonskem prometu. Dne 1. t. m. je bil odprt telefonski promet Zalec-Trst-Reka-Gorica-Venezia (Benetke). Predlagano pa je tudi, da se iz gospodarsko važnih razlogov otvori promet proti severu, in sicer z Gradcem, Dunajem, Pragom, Zatem in Nürnbergom. Poskusni telefonski govori so se že vršili med centralo Zalec in centralami Berlin, Frankfurt a. M., München in Nürnberg. Ta vest nas je zelo razveselila ter prosimo direkijo pošte v Ljubljani, da čim prej ustrezne prčnji hmeljskih trgovskih krogov, ki se jim bo silno olajšala hmeljska kupčija v bodoči sezaji.

Iz Šoštanj

št — Prebivalstvo Šaleške doline opozarjamo na koncert Glasbene Matice iz Ljubljane, ki se bo vršil v nedeljo 9. t. m. ob 16. v dvorani Celjskega doma v Celju. Na sporedu so vse one pesmi, s katerimi je zbor dosegel tolike uspehe na svoji turneji po Franciji.

Iz Ljutomera

lj — Avtobusni promet. Ker je avtobus, ki je oskrboval zvezo z Gornjo Radgono in Strigovo, običal na razmočeni cesti proti sledejnemu kraju, je Avtoprometna družba morala začasno ukiniti promet tudi na tej progi. Naše ceste bo treba še izdatno popraviti, preden bo na njih mogoč stalen promet z avtobusi.

lj — Pritožbe se čujejo, da so brvi na pešpoti v Pristavo tako slabe in zanemarene ter nekatere brez ograj, da so osebo za šolsko deco pa tudi za odrasle v tem prav nevarne. Dolžnost prizadete občine bi bila, da ta nedostatek odpravi, ker je za varnost javnih potov menda tudi odgovorna.

Iz Ptuj

j — »Lepa pustolovščina« na ptujskem odru. Izredno zabavna in duhovita francoska komedija »Lepa pustolovščina« se bo vpriporila v gledališču v sredo, 13. t. m. Prekrasna vsebina in dobro podajanje igralcev, zlasti pa neprekosljiva kreacija gđe. Kraljeve je v Mariboru dosegla kar največji uspeh.

Okraimi zastopniki

v celi Jugoslaviji za direktni obisk kmetovalcev, za razpečevanje patentiranega, jako praktičnega poljedelskega aparata, ki se v inozemstvu razpečava že v velikih množinah, proti visoki proviziji

se iščejo

Ponudbe naj pošljejo samo pridni, pošteti in podjetni zastopniki na: Friderik Kratz, družba z o. z., Stražišče 5, pri Kranju. V pošte priidejo tudi samostojni kovaški mojstri!

Iščem zveze s prvimi skladiščniki in izvozniki vseh deželnih pridelkov Jugoslavije

kakor tudi jaje in kož in prosim ponudbe z navedbo množine in cen. (Prosimo za nemško korespondenco).

323

Išče se potnik v tekstilni stroki

kateri obiskuje vse male kraje Jugoslavije. Prednost imajo potniki, ki so že v tej stroki potovali. — Ponudbe pod šifro »Potnik« v tekstilni stroki na oglasni oddlek »Jutrac«.

Haidekker pletena žica

se zopet dobi

v trgovinah z železnino
ALEKSANDER HAIDEKKER A. G.
Budapest, VII., Üllői ut. 48/53

Najpopolnejši in najcenejši aparat za množenje, poslednji uspeh nemške industrije
Mullor Co., Beograd, Obiliceva venac br. 5.
Telef. 33—01. 2014

Peki in slaščičarji pozor!

Gradimo moderne pekovske in slaščičarske instalacije po zelo umerjenih cenah in jako ugodnih plačilnih pogojih. Nadalje izdelujemo vse potrebščine pekovske in slaščičarske obrti, armaturne dele za parne in običajne peči (vrata, lita, kovana; tiplje lite; svetiljke, pirometre) itd. Nabavljamo pekovske in slaščičarske stroje najmodernejših sistemov. — Zahtevajte brezplačne ogledne na licu mesta.

„PAROPEC“ k. d.
ZAGREB, Illica br. 69

DVOKOLESA najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri, zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov, od preprostega do najfinjšega, in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovijših mod elov, deli in pnevmatika. Ceniki franko. Prodaja na o broke.

»TRIBUNA« F. R. B., tovarna dvokoles in otroških vozičkov

Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Manufakturna trgovina

obstoječa nad 120 let se odda v najem

Pavle Dostal, Ptuj

Srebro Din 160

Zahtevajte poštne preost brezplačni cenik!

Elegantna ploščnata nikelij cilindrična ura s kamni, kot elika Din 99

»ROSKOPF« ura v boljši izdelavi Din 68

Najcenejša kakovosti »ROSKOPF« Din 49

Pettelno jamstvo. Za neogovarjajoče se vrne denar.

Anton Kiffmann

Maribor 136/b

Specialist samo za boljše švicarske ure.

Pletilci in pletilje!

Zaradi padca cen volni nudimo vse vrste volne in bombaža za pletenje na stroj: Jumper-volno 16/2 Ia. 1 kg Din 100.—, Zefir-volno in 1/2 zefir-volno po znatno nižjih cenah. Svilo za pletenje v vretenih v vseh barvah 1 kg Din 100—115. Bombaž v vseh debelinah, merciziran in gasiran, surov in barvan, po dnevnih cenah. Vzorci pošljemo na zahtevo brezplačno po pošti.

Veletrgovina in proizvodnja pletenlin
Braća Hiršler, Zagreb,
Gajeva ul. 3. 3239

Ocarinjenje

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Zahvala 3230

Vsem, ki so ob težki izgubi našega dobrega atka, strica, brata, gospoda

Karola Mikliča

gostilničarja in mesarja izrazili svoje sočutje, se najtopleje zahvaljujem.

Posebno zahvalo trgovcu g. Ra. peljnu, upravitelju g. Kovačiču, častiti duhovščini, dalje gasilskim društvom: Litija, Smartno, Čatež, Sv. Križ, pevskemu društvu, gg. govornikom. Vsem najlepša hvala!

Sv. Križ pri Litiji, 2. febr. 1930

Zalujoči soproga in otroci.

Razpis.

Stavbni odbor za zgradbo nove šolske stavbe v Lescah

razpisuje celotna stavbena dela

zgradbe 4. razredne osnovne in gospodinske ter kmetijsko-obrtne nadaljevalne šole Njeg. Vis. kraljeviča Andreja in sicer: težaška, betonska in zidarska, železobetonska, umetni kamen in teraco, tesarska, krovska, kleparska, mizarska, steklarska, pleskarska, slikarska, kamnoseška, parketna, ključavničarska, tapetniška, pečarska, instalacija vode in kopališča, instalacija elektrike, črkoslikarska dela, ureditev vrta in prostora okoli zgradbe.

Pogoji se dobe pri tajniku stavbnega odbora pri gosp. Rudolfu Knezu, šolskemu upravitelju v Lescah.

Ponudbe je poslati v zapečatenih kuvertah do incl. 3. marca 1930.

Odbor si pridržuje pravico oddaje del v celoti ali posamezno in to neglede na višino ponudbe.

Lesce, 5. februarja 1930.

Za stavbni odbor za zgradbo nove šole v Lescah

Ivo Ažman t. č. predsednik.

Pištrole za strašenje

lovske puške, floberte, brovning pištrole, lovske in ribiške potreščine ima vedno v zalogi

F. K. KAISER, puškar

LJUBLJANA, Kongresni trg 9.

Umetne cvetlice,

posebne vence in šopke za neveste ter pajčolane v največji izbiri pri

C. Büdefeldt, Maribor, Gosposka ulica.

NA DEBELO! NA DROBNO!

Naznanjamo tužno vest, da je naš ljubljani soprog, oče, stric in stari oče, gospod

Frano Franc

nadsprevoznik drž. železnice v pokoju

v sredo, dne 5. t. m., po težki bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb draga pokojnika bo v petek, dne 7. februarja 1930, ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Laze št. 22 pri Borovnici.

Borovnica, dne 5. februarja 1930.

Zalujoči ostali.

Emerson Hough:

MOŽJE

Roman

1. POGLAVJE

Toliko je treba prestati zaradi omike, ki sem jo časih kar sovražil, ker prinaša s seboj take probleme. In teh problemov ni nikoli konca, vsaj toliko časa ne, dokler traja mladost, in nobena občina ni varna pred njimi, niti tako mirna, kakor je bila naša občina v dolini Blue Ridge, dokler se ni privlačila preko nje vojna, ki je iz vseh mladih ljudi napravila starce.

Cepprav me veselje do pustolovščin še ni bilo minilo, sem vendar pomnil, da me imajo zaradi plemenitosti moje matere, ki je bila kvakerica, in poštenosti mojega očeta za virginskega gentlemana, in prav nič me ni mikalo, da bi na nečasten način osvajač žensko srce. O, jaz nisem prvi izkusil, da je poljubovanje sila težka umetnost!

Bolj ko premisslaša o tej stvari, bolj zamotana je videti. Brez poljubovanja je življenje mladega človeka puščeno; a poljub, če je preveč, utegne preveč pomeniti, če je pa prehladen, ni vreden, da se potrudiš zanj. Poljub, ki pride ravno v čas in ima baš pravo mero ognja, ne preveč, ne premalo, in ne škodi ne njemu ne njej, ampak povzroči obema samo radost — če človek dobro premisli, je takih poljubov razmeroma malo.

Kar se mene tiče, se mi je zazdelo čas, da odidem...

II. POGLAVJE

Srečanje z Gordonom Ormeom

Veliko posla sem imel, kadar je naneslo, da sem zajahal svojega konja Satana. Malokdo je rad jezdil na Satanu, zakaj kolikokrat si se spravil nanj, je to pomenilo boj. Bil je brezhibno lepa črna žival

s koščeno glavo in žarečimi očesom, v kateri si že na prvi pogled spoznal čisto kri. Toda imel je vruga v sebi. Vedel sem, da je nekoč pregriznil hrbtnico enoletnemu prašičku, ki je pritekel pod njegove jaslji; noben drugi konj z naše farme se mi ni upal postaviti v bran, kadar je bil s odprtim gobcem in ležečimi uhlji pridiral nadenj. Sprijel bi se bil s človekom prav tako kakor s psom ali peklenskim, in kakor ni poznal strahu, tako tudi ni poznal pokorščine. Sedel pa nisi na njem nič slabše nego na drugih konjih, ki sem jih že jezdil. Videl sem arabske, berberske in angleške lovske konje, ki so časih skakali kakor kozli. Satan se je zadovoljeval s tem, da se je vzpenjal na zadnje noge in se naglo vrtel na vse strani, nato pa nenadoma pobesil glavo in izpadel, tako da je bila jeza na njem samo vprašanje spretnosti in moči. Največja nevarnost je nastala tedaj, kadar si prišel v bližino njegovega gobca ali kopit. Oče mi je zmerom pravil, da ta konj ni dober za ježo, a ker je on jahal na njem — se nisem mogel ogreti za nobenega drugega konja in sem moral tudi sam jahati na Satanu. Tako je postal pri ugodni priliki moj osebni jezdni konj.

Zdaj moram kaj povedati o svojem očetu, tem brezprimerno hramem in ljubeznivem gentlemanu, po katerem sem dobil — tako vsaj mislim — ves svoj pogum. Bil je mož ostrih zarezanih črt, brez podplatov pet črvljen in enajst palcev visok; malo moških v vsej deželi se je moglo pohvaliti z lepšim telesom. Kadar je upognil rame na — krasna podoba moči, pravi vzorec moža, ki bi ga bil sam George Washington občudoval — so bile njegove pesti okrogle, njegova polt je bila kakor mleko, njegovi lasje, gladki kakor moji, so bili rdečkasti kot pesek, njegove oči pa sinje in polne miru. V njegovem značaju je bila tista izravnost, katere sem jaz vedno potreboval. Se zdaj me radosti misel na njegovo pravicoljubje. «Fair play» je pomenilo zanj nekaj drugega nego «fair play» v sportu — pomenilo je tudi «fair play» v pravičnosti. Tolikanj umirjen, da je zmerom z veliko pažnjo skrbel za zdravje svojega telesa, enako reden v svojih navadah, kakor je bil točen v izpolnjevanju svojih obljub, zmerom

priljubljen, da se ogreje za vsako nevarno podjetje, a vendar nezmožen, da bi se z njim pobahal — evo, tak človek je bil. Občudoval sem ga in upam, da mi bo bralec oprostil, če to odkrito povem. Bojim se pa, da sem ob času, ki pripovedujem o njem, pred vsem občudoval njegovo moč in pogum.

Ko sem tisto jutro vrgel nogo preko Satana, sem sklenil napraviti z njim tako, kakor sem videč, da dela oče. Živo se je zbudil v meni spomin na tisti dan, ko sva z njim jahala po blatnih ulicah mesta Leesburga in zagledala voz nekega farmarja, ki je bil običaj sredi križišča. »Dajva, Jack,« mi je velel oče, »pomagajva Billu Yarnleyu, da pride domov k svojim ljudem.« Oba sva skočila s konj, stopila v blato in podstavila ramena pod os voza; smeh prebivalcev mesteca nama je pogljal kri v glavo, še preden sva to napravila. Ko sva se oba uprla, se je voz Billa Yarnleya vzdignil iz blata in smeh se utihnil. Tak je bil njegov način — kakor hitro se je nečesa lotil, ni več odnehal. Nu, in tako se je tudi zgodilo, da se je oženil z materjo, najslajšo kvakerico izpod znojna starega Catocina. Pripovedoval mi je, da mu je mnogokrat rekla »ne«, zakaj njegove divje navade, ki so tolikanj nasprotovale običajem Družbe prijateljev, ji niso bile po godu; pristala je šele tedaj, ko ji je obljubil, da bo vsak teden enkrat hodil z njo v malo zidano cerkev v Wallingfordu, nedaleč od naše farme, seveda s pogojem, če bo takrat doma in jo bo utegnil spremiti. Mislim, da mati v vsem svojem življenju ni zamudila več ko pol tučata shodov v wallingfordski cerkvi. Po dvakrat na teden, ne vstevši nedeljskih, mesečnih, četrtletnih in letnih sestankov, se je tam shajala Družba prijateljev in to že delj nego sto pet in trideset let. Tja je hodila tudi moja teta, svolava, plemenita mati, najblajša duša, ki je kdaj živela, in z njo oče, visok in krepak kakor drevo, izpolnjujoč svojo obljubo, dokler ni od tega izpolnjevanja malone sam postal kvaker in docela plemenit človek, ker je videl, koliko to pomeni zanj.

INSERIRAJTE V „JUTRO“

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelki »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži v znamkah sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je upošliti obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. St. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Vi se ženite!

Zato potrebujete neobhodno dobro poročilo. Ker so izdatki veliki, vam nudimo priložnost, da si nabavite to poročilo pri nas. Oboroženi smo s tiskarstvom, ki vam omogoča, da si zmorete vsak — tudi delavec — izdelati poročilo, ki bo na oglasni oddelki »Jutra« pod »Vest.« 3388

Oblačila

Lepe maske posodim. Ljubljana, Valvasorjev trg 6 (nasproti Križevniške cerkve). 3889

Svileno obleko

moderno, elegantno, maske, taft, po zelo nizki ceni prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3895

Smoking

nov, ugodno prodam. Informacije pri hišnici v Gledališki ulici 8. 3890

Prehrana

stare 16-20 let, ki ima dober občutek in veselje do gozda, ki nima rodilca, vsem za svojo. — Epil. Mate. kapelnik in posestnik — Para pri Kočevju. 3893

Lokal

po možnosti v sredini mesta. — Pisarna prodajne in oglasne oddelke »Jutra« in »Lokal«. 3706

Poslovne lokale

po možnosti v sredini mesta. — Pisarna prodajne in oglasne oddelke »Jutra« in »Lokal«. 3706

Lokal

po možnosti v sredini mesta. — Pisarna prodajne in oglasne oddelke »Jutra« in »Lokal«. 3706

Lokal

po možnosti v sredini mesta. — Pisarna prodajne in oglasne oddelke »Jutra« in »Lokal«. 3706

Lokal

po možnosti v sredini mesta. — Pisarna prodajne in oglasne oddelke »Jutra« in »Lokal«. 3706

Lokal

po možnosti v sredini mesta. — Pisarna prodajne in oglasne oddelke »Jutra« in »Lokal«. 3706

Lokal

po možnosti v sredini mesta. — Pisarna prodajne in oglasne oddelke »Jutra« in »Lokal«. 3706

Lokal

po možnosti v sredini mesta. — Pisarna prodajne in oglasne oddelke »Jutra« in »Lokal«. 3706

Lokal

po možnosti v sredini mesta. — Pisarna prodajne in oglasne oddelke »Jutra« in »Lokal«. 3706

Lokal

po možnosti v sredini mesta. — Pisarna prodajne in oglasne oddelke »Jutra« in »Lokal«. 3706

Lokal

po možnosti v sredini mesta. — Pisarna prodajne in oglasne oddelke »Jutra« in »Lokal«. 3706

Lokal

po možnosti v sredini mesta. — Pisarna prodajne in oglasne oddelke »Jutra« in »Lokal«. 3706

Lokal

po možnosti v sredini mesta. — Pisarna prodajne in oglasne oddelke »Jutra« in »Lokal«. 3706

Lokal

po možnosti v sredini mesta. — Pisarna prodajne in oglasne oddelke »Jutra« in »Lokal«. 3706

Lokal

po možnosti v sredini mesta. — Pisarna prodajne in oglasne oddelke »Jutra« in »Lokal«. 3706

Lokal

po možnosti v sredini mesta. — Pisarna prodajne in oglasne oddelke »Jutra« in »Lokal«. 3706

Lokal

po možnosti v sredini mesta. — Pisarna prodajne in oglasne oddelke »Jutra« in »Lokal«. 3706

Lipove blode

primo, kupimo. Poudarje: Ljubljana, poštni predal 2182.

Mizarski mojstri!

Za takojšnji in strojno izdelane mizarske in stolarske izdelke, ki jih izdelamo v 2-4 dneh. Cena po dogovoru. Fr. Martinec, Ljubljana, Prule 8. 3899

Lepo sobico

oddam gospodini po ugodni ceni. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3877

Solčno sobo

oddam gospodini po ugodni ceni. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3890

Soba

parketirana, s električnim svetiljem in posebnim vzhodnim oddam gospodini v centru mesta. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3881

Starjšo gšč.

sprejemam na Gospodarski cesti. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3904

Dve lepi sobi

s predobro takoj oddam v Gledališki ulici 47. 3900

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom in stopnicami in elektriko takoj oddam. Področnik X/13. 3911

Zdravstveno

Antihemoroidin zdravilo proti hemoroidom s zdravilno učinkovitostjo odpravi brez vsakih posledic takoj v postelji v 7. ali 8. dne. Uspešno uporabljen od preko 4000 bolnikov. — Cena 115 Din po povzetju. Naročila sprejema: D. Mitušević, Bačič — Boka Kotorska. 1810

Dopisi

»Moja želja« Ponovno: Naslov pogoj Ob 19. uri mrak — sploh odklanjamo. 3894

1826

Kako je Tebi? Pasi na pošto. Vroč poljub samo Tvoja Mica. 3893

Ženitve

Brivski pomočnik lastnik, damski frizer — odvodec, ki poseduje pohištvo za brivnico in hišo, hišo kako frizerko, natakarcio ali kuharico, s posebnim vzhodom in stopnicami in elektriko takoj oddam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3898

Stanovanje

3 sobe, kuhinja in priključki, poleg odlične ogreje. Natančne poudarje na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Meečno 1900«. 3896

Stanovanje

3 sobe, kuhinja in priključki, poleg odlične ogreje. Natančne poudarje na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Meečno 1900«. 3896

opremljeno sobo

Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3902

2 stanovanji

oddam v centru mesta, v lepi hiši, visokopostelje — oboje s 4 sobami, kopalnico in priključki. — Cena po dogovoru. — 1. majem. drugo s 1. junijem v Gledališki ulici 7. Poizve se pri hišnici. 3906

Sobe

S 1. majem oddam eredi Ljubljane, na najbolji prometni točki in v eni najlepši ljubljanski hiši. — Cena po dogovoru. — 1. majem. drugo s 1. junijem v Gledališki ulici 7. Poizve se pri hišnici. 3906

2 krasni prazni sobi

ki merita 47 in 33 m². Sobi sta zelo pripravljeni za vsak boljši poslovni obrat. K njima je event. mogoče dobiti še nekaj manjših sob in stranskih prostorov. — Cena po dogovoru. — 1. majem. drugo s 1. junijem v Gledališki ulici 7. Poizve se pri hišnici. 3906

Trg. meš. blaga

v industrijski trgu Slovenije, v velikem lokalnem, dam v industrijski trg. — Cena po dogovoru. — 1. majem. drugo s 1. junijem v Gledališki ulici 7. Poizve se pri hišnici. 3906

Trg. mešan. blaga

na Gorenjskem, s stanovanjem in sobami za tuje, oddam v celoti preseljene v najem. — Potrebnih kapitalov 150.000 Din. Kupuje na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Zlata jama 88«. 3890

Kovačnica

izjem v najem. Poudarje na oglas. oddelku »Jutra« pod »Kovačnica«. 3893

Sobo

s 2 sobi, kuhinja in priključki, poleg odlične ogreje. Natančne poudarje na oglas. oddelku »Jutra« pod »Električna razsvetljava«. 3892

Sobo

s 2 sobi, kuhinja in priključki, poleg odlične ogreje. Natančne poudarje na oglas. oddelku »Jutra« pod »Električna razsvetljava«. 3892

2 veliki prazni sobi

za pisarno ali solidni staniki takoj oddam. Posrednik v Tavčarjevi ulici št. 12/1, levo, vrata 4. 3748

Lepo sobico

oddam gospodini po ugodni ceni. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3877

Solčno sobo

oddam gospodini po ugodni ceni. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3890

Soba

parketirana, s električnim svetiljem in posebnim vzhodnim oddam gospodini v centru mesta. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3881

Starjšo gšč.

sprejemam na Gospodarski cesti. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3904

Dve lepi sobi

s predobro takoj oddam v Gledališki ulici 47. 3900

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom in stopnicami in elektriko takoj oddam. Področnik X/13. 3911

Zdravstveno

Antihemoroidin zdravilo proti hemoroidom s zdravilno učinkovitostjo odpravi brez vsakih posledic takoj v postelji v 7. ali 8. dne. Uspešno uporabljen od preko 4000 bolnikov. — Cena 115 Din po povzetju. Naročila sprejema: D. Mitušević, Bačič — Boka Kotorska. 1810

Dopisi

»Moja želja« Ponovno: Naslov pogoj Ob 19. uri mrak — sploh odklanjamo. 3894

1826

Kako je Tebi? Pasi na pošto. Vroč poljub samo Tvoja Mica. 3893

Ženitve

Brivski pomočnik lastnik, damski frizer — odvodec, ki poseduje pohištvo za brivnico in hišo, hišo kako frizerko, natakarcio ali kuharico, s posebnim vzhodom in stopnicami in elektriko takoj oddam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3898

Stanovanje

3 sobe, kuhinja in priključki, poleg odlične ogreje. Natančne poudarje na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Meečno 1900«. 3896

Stanovanje

3 sobe, kuhinja in priključki, poleg odlične ogreje. Natančne poudarje na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Meečno 1900«. 3896

opremljeno sobo

Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3902

2 stanovanji

oddam v centru mesta, v lepi hiši, visokopostelje — oboje s 4 sobami, kopalnico in priključki. — Cena po dogovoru. — 1. majem. drugo s 1. junijem v Gledališki ulici 7. Poizve se pri hišnici. 3906

Sobe

S 1. majem oddam eredi Ljubljane, na najbolji prometni točki in v eni najlepši ljubljanski hiši. — Cena po dogovoru. — 1. majem. drugo s 1. junijem v Gledališki ulici 7. Poizve se pri hišnici. 3906

2 krasni prazni sobi

ki merita 47 in 33 m². Sobi sta zelo pripravljeni za vsak boljši poslovni obrat. K njima je event. mogoče dobiti še nekaj manjših sob in stranskih prostorov. — Cena po dogovoru. — 1. majem. drugo s 1. junijem v Gledališki ulici 7. Poizve se pri hišnici. 3906

Trg. meš. blaga

v industrijski trgu Slovenije, v velikem lokalnem, dam v industrijski trg. — Cena po dogovoru. — 1. majem. drugo s 1. junijem v Gledališki ulici 7. Poizve se pri hišnici. 3906

Trg. mešan. blaga

na Gorenjskem, s stanovanjem in sobami za tuje, oddam v celoti preseljene v najem. — Potrebnih kapitalov 150.000 Din. Kupuje na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Zlata jama 88«. 3890

Kovačnica

izjem v najem. Poudarje na oglas. oddelku »Jutra« pod »Kovačnica«. 3893

Sobo

s 2 sobi, kuhinja in priključki, poleg odlične ogreje. Natančne poudarje na oglas. oddelku »Jutra« pod »Električna razsvetljava«. 3892

Sobo

s 2 sobi, kuhinja in priključki, poleg odlične ogreje. Natančne poudarje na oglas. oddelku »Jutra« pod »Električna razsvetljava«. 3892

Sobo

s 2 sobi, kuhinja in priključki, poleg odlične ogreje. Natančne poudarje na oglas. oddelku »Jutra« pod »Električna razsvetljava«. 3892

Sobo

s 2 sobi, kuhinja in priključki, poleg odlične ogreje. Natančne poudarje na oglas. oddelku »Jutra« pod »Električna razsvetljava«. 3892

Živali

Doberman psa 6-8 mesecev starega kupim. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3891

Pisalni stroji

Pisalne stroje švedske, ima zastopstvo Tehna, Mostni trg 25/1. — Iščemo povzod zastopnika. 38

Pisalni stroj

dobro ohranjen kupim. Posrednik na oglas. oddelku »Jutra« pod »Slabim takim«. 3885

Stroji

Dieslov motor 50 HP, s električno centralo prodam zaradi preureditve obrata. — Cena po dogovoru. — 1. majem. drugo s 1. junijem v Gledališki ulici 7. Poizve se pri hišnici. 3906

Fin stroj za rezanje papirja

posrednik prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3897

Šivalni stroji

Hald & Neu, na ugodne obroke »Centra«, Mišičeva cesta 7/III. 57

Pletilne stroje

švedske, krošnje, zastopstvo Tehna, Ljubljana, Mostni trg 25/1. — Iščemo povzod zastopnika. 34

Pletilni stroj

10/50 ali 10/30 s 80 ali 850 krp, takoj v centru, Kodeljevo, Slomškova 4. 3892

Motor za šiv. stroj

posrednik prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3916